

ผลการวิเคราะห์มิวสิกวิดีโอจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของมิวสิกมิวสิกวิดีโอในฐานะโฆษณาแฝงที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของวัยรุ่น" ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลและแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารและชิ้นงานมิวสิกวิดีโอ ซึ่งแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลได้แก่

1. ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ
2. ผู้เปิดรับมิวสิกวิดีโอ

ทั้งนี้ในส่วนข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์จำนวน 2 ท่าน นักวิชาการด้านจิตวิทยาจำนวน 2 ท่านและผู้สร้างสรรค์หรือผู้ที่รับผิดชอบในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่อง จากบริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท อาร์เอส โปรโมชัน 1992 จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 3 ท่าน ซึ่งข้อมูลการสัมภาษณ์สามารถแบ่งได้เป็นดังนี้

1. ลักษณะของมิวสิกวิดีโอโดยทั่วไป
2. เนื้อหาสาระในมิวสิกวิดีโอโดยทั่วไป
3. อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอโดยทั่วไป
4. ผลการวิเคราะห์มิวสิกวิดีโอแต่ละเรื่องที่ศึกษา
5. วัตถุประสงค์และแนวคิดของมิวสิกวิดีโอ
6. การสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอ
7. สารในมิวสิกวิดีโอ
8. อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอต่อสังคมและวัฒนธรรม

ในแต่ละส่วนมีรายละเอียดเป็นดังนี้คือ

1. ลักษณะของมิวสิกวิดีโอโดยทั่วไป

นิยามโดยทั่วไปของมิวสิกวิดีโอ นั้น ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอและนักวิชาการทั้งด้านนิเทศศาสตร์และจิตวิทยาได้ให้คำจำกัดความที่เห็นพ้องต้องกันว่ามิวสิกวิดีโอเป็นรูปแบบหนึ่งของสื่อบันเทิงที่นำเสนอทั้งเสียงและภาพ ซึ่งเสียงจะเป็นการนำเสนอถึงเพลงโดยเป็นเสียงร้องของศิลปินนักร้องที่ผสมผสานเข้ากับเสียงดนตรีหรืออาจจะเป็นเสียงเครื่องดนตรีเพียงอย่างเดียวในกรณีของเพลงบรรเลง พร้อมกันนั้นมิวสิกวิดีโอก็จะนำเสนอกภาพซึ่งเป็นส่วนเกื้อหนุนให้เสียงเพลงมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยภาพจะเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระของเพลงๆ นั้นโดยอาจจะเป็นเรื่องราวหรืออาจจะเป็นเรื่องราวก็ได้แต่ภาพที่นำเสนอจะต้องสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลง ทั้งนี้มิวสิกวิดีโอจะได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อจับความสนใจของผู้ชมให้ติดตามเนื้อหาเรื่องราวและก่อให้เกิดการจดจำถึงชื่อศิลปินและเพลงๆ นั้น

ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดให้คำนิยามของมิวสิกวิดีโอที่สอดคล้องกัน แต่กลุ่มผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดได้ให้มุมมองที่ขยายผลของมิวสิกวิดีโอว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการโฆษณาเพลง

"นอกจากการให้ความบันเทิงแล้วถือว่ามิวสิกวิดีโอยังทำหน้าที่เป็น Spot โฆษณาเพื่อการขายเทป ซึ่งเป็นรูปแบบการขายในลักษณะของ Hard Sale ที่ให้กลุ่มเป้าหมายสามารถสัมผัสตัวอย่างสินค้าได้จริงๆ คือลองฟังตัวอย่างสินค้าซึ่งก็คือเพลงกันเลย หากถูกใจก็สามารถซื้อสินค้านั้นได้" คุณบรรณรักษ์ โพธิ์แดงกล่าวถึงบทบาทเสริมจากนิยามโดยทั่วไปของมิวสิกวิดีโอ

ในประเด็นเดียวกันคุณมานพ ชาญยุทธกรและคุณอภิชาติ โกวานิชย์มีความคิดเห็นตรงกับคุณบรรณรักษ์ในแง่ที่ว่ามิวสิกวิดีโอเป็นสื่อที่ช่วยในการโฆษณาขายสินค้าเพลง แต่คุณอภิชาติมีความเห็นที่ต่างกับคุณบรรณรักษ์โดยเขาคิดว่ามิวสิกวิดีโอเป็นเสมือนเครื่องมือในการแนะนำสินค้าสู่กลุ่มเป้าหมายแต่เป็นรูปแบบความบันเทิงที่ไม่ได้ขายสินค้าจริงๆ

"ผมเชื่อว่ามิวสิกวิดีโอสามารถจูงใจให้ผู้ชมสามารถซื้อเทปได้ 50% หากเพลงๆ นั้นเพราะยังเป็นเพลงฟังติดหู มิวสิกวิดีโอที่ดี ดูสวยดึงดูดใจผู้ชม ก็จะช่วยกระตุ้นให้เทปนั้นขายดียิ่งขึ้น"

2. เนื้อหาสาระในมิวสิกวิดีโอโดยทั่วไป

มิวสิกวิดีโอในยุคปัจจุบันล้วนได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นโดยนำเสนอเนื้อหาและรูปแบบที่แตกต่างกันแต่ก็พอที่จะสามารถสรุปลักษณะเนื้อหาสาระ ประเภทของมิวสิกวิดีโอได้ ซึ่งนักวิชาการทั้ง 2 สาขาและผู้สร้างสรรคมิวสิกวิดีโอล้วนแล้วแต่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป โดยอาจารย์พจนา ฐูปแก้ว นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ได้แสดงความเห็นมาก่อนที่จะพิจารณาถึงประเด็นดังกล่าว ลองย้อนกลับพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายหลักของมิวสิกวิดีโอหรือสินค้าที่ปะทะจะพบว่าได้แก่กลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นบริษัทเพลงต่างๆ ก็มักจะสร้างศิลปินนักร้องที่สามารถครอบคลุมและเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นซึ่งจะสามารถแบ่งกลุ่มของศิลปินออกเป็น 3 ประเภทคือ 1. ศิลปินเด็กกึ่งวัยรุ่น 2. ศิลปินวัยรุ่น และ 3. ศิลปินเหนือวัยรุ่น แต่คนวัยรุ่นยังฟังและให้การยอมรับเพลงของศิลปินเหล่านั้นอยู่

“ตัวศิลปินจะเป็นปัจจัยที่กำหนดเนื้อหาเค้าโครงของมิวสิกวิดีโอ ซึ่งลักษณะหลักๆ ของเนื้อหามิวสิกวิดีโอได้แก่ 1. เรื่องความสนุกสนาน ซึ่งนำเสนอในรูปแบบต่างๆ อาทิ การเต้น การตีหม การท่องเที่ยว 2. เรื่องชีวิต ได้แก่ ความสัมพันธ์ ความผูกพันระหว่างเพื่อน ชีวิตคู่ของหนุ่มสาว เรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว และ 3. การนำเพลงเก่ามาทำใหม่ โดยจะทำการเน้นตัวผู้ร้องให้เป็นตัวแสดงนำในมิวสิกวิดีโอเป็นหลัก”

พร้อมกันนั้นอาจารย์วงหทัย ต้นชีวะวงศ์ นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ได้แสดงความคิดเห็นตรงกับอาจารย์พจนาว่ากลุ่มเป้าหมายหลักของสินค้าเพลงหรือมิวสิกวิดีโอได้แก่กลุ่มวัยรุ่น โดยเนื้อหาที่นำเสนอได้แก่ความรักเป็นหลัก รองลงมาได้แก่ชีวิตในวัยหนุ่มสาว ความสัมพันธ์ระหว่างหนุ่มสาว ไม่ว่าจะ เป็นความสัมพันธ์เชิงความรักระหว่างหนุ่มสาว ความผูกพันระหว่างกลุ่มเพื่อน ตลอดจนเนื้อหาที่สะท้อนถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจ เช่น เมื่อเศรษฐกิจของประเทศไม่ดีก็จะมีเพลงที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจเกิดขึ้น

สำหรับมุมมองของนักวิชาการด้านจิตวิทยาโดย รศ. ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร และอาจารย์เรวัติ วิดมทกโกศล ได้มีความเห็นตรงกันว่าเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอส่วนใหญ่จะนำเสนอในเรื่องเพศและความก้าวร้าว อาทิ ความสัมพันธ์ความรักของหนุ่มสาว รูปแบบวิถีชีวิตของหนุ่มสาว เป็นต้น

“นอกจากนำเสนอในเรื่องเพศแล้ว มิวสิกวิดีโอยังได้สอดใส่ความรุนแรงไปในเนื้อหาโดยคาดไม่ถึง ไม่ว่าจะเป็นการใช้อาวุธ อาวุธในการตัดสินปัญหา หรือเมื่อมีปัญหาเกิดความกลุ่มใจ

เครียด กัดฟัน ก็ใช้วิธีการตีหม้อแก้ปัญหานี้ ซึ่งทั้งนี้มิวสิกวิดีโอกลับแสดงให้เห็นว่าความรุนแรงดังกล่าวเป็นเรื่องธรรมดาๆ" รศ. ประไพพรรณ แสดงความคิดเห็น

เมื่อพิจารณาในมุมมองของผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอที่มีต่อเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอแล้ว ผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดล้วนมีความคิดเห็นตรงกันว่าเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอจะมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับเนื้อเพลงและอารมณ์เพลงว่าเพลงๆ นั้นมีอารมณ์ประเภทใดที่จะสื่อ อาทิ ความเศร้า ความตลก การให้กำลังใจหรือแฉคิด เป็นต้น นอกจากนี้เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอยังขึ้นอยู่กับสภาพสังคม แฟชั่นที่กำลังได้รับความนิยมในสังคม อาทิ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ ทรงผม เป็นต้น

ทั้งนี้คุณอภิชาติได้กล่าวขยายความต่อว่า "โดยหลักแล้ว เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอจะเป็นไปได้ทุกรูปแบบ สิ่งสำคัญคือผู้สร้างจะต้องตีความเนื้อเพลงและอารมณ์เพลงให้ได้ มิวสิกวิดีโอจะต้องสามารถตอบใจผู้ชมตามเพลงได้ ในแง่ของเทคนิคการถ่ายทอเนื้อหา ก็อาจจะหยิบเอาเรื่องที่น่าสนใจของสังคม วัฒนธรรม ภาพที่เราเห็นกันทั่วๆ ไปในสังคมเข้ามาถ่ายทอให้โดนใจกลุ่มเป้าหมาย"

3. อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอโดยทั่วไป

มิวสิกวิดีโอถึงแม้จะเป็นสื่อโฆษณาขายสินค้าเพลงหรือเป็นรูปแบบสาระบันเทิงที่ให้ อรรถรสทั้งภาพและเสียงเพลง ในขณะที่เดียวกันมิวสิกวิดีโอก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ผู้รับชมโดย เห็นได้ชัดจากแนวคิดของนักวิชาการและผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอที่ให้มุมมองที่หลากหลาย แต่ ความคิดเห็นทั้งหมดมีลักษณะร่วมในประเด็นเดียวกันคือมิวสิกวิดีโอมีอิทธิพลในการเป็นแม่แบบ ให้แก่ผู้ชม ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเกิดการเลียนแบบสิ่งที่มิวสิกวิดีโอนำเสนอทั้งในส่วนของที่เป็นรูปธรรม อาทิ การแต่งกาย การแสดงท่าทาง การใช้ภาษา และนาฏกรรมได้แก่แนวความคิดต่างๆ เช่นปรัชญา การใช้ชีวิต ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน หรือค่านิยมที่แฝงผ่านเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอ

อิทธิพลของมิวสิกวิดีโอสามารถเป็นได้ทั้งเชิงสร้างสรรค์หรือเชิงบวกและเชิงทำลายหรือเชิงลบ โดยรายละเอียดความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเป็นดังนี้

ในมุมมองของนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ทั้งอาจารย์พจนมา และ อาจารย์วงหทัย ได้ให้ความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอมีอิทธิพลต่อผู้ชม ด้วยรูปแบบการนำเสนอที่มีทั้งแสง สี เสียงซึ่งยักรนำเสนอได้น่าสนใจเท่าไรก็ยิ่งจับความสนใจของผู้ชมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในปัจจุบันทางเลือกใน

การรับสื่อมีไม่มาก โอกาสที่วัยรุ่นจะรับเนื้อหามิวสิกวิดีโอจึงมีมากยิ่งขึ้นทำให้อิทธิพลของมิวสิกวิดีโอครอบคลุมต่อวัยรุ่นมากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบอิทธิพลของมิวสิกวิดีโอในมุมมองของนักวิชาการทั้ง 2 ท่านได้แตกย่อยต่างกันคือ

อาจารย์พจนานได้แบ่งอิทธิพลของมิวสิกวิดีโอออกเป็นอิทธิพลเชิงบวกและลบ ซึ่งอิทธิพลเชิงบวกได้แก่การจรรโลงสังคมผ่านเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอที่สะท้อนปัญหาสังคม การส่งเสริมความสัมพันธ์ของสถาบันครอบครัว ความสัมพันธ์ของเพื่อนมนุษย์ อันจะมีผลต่อการพัฒนาคุณค่าทางปัญญา ความคิดของสมาชิกในสังคมในเชิงสร้างสรรค์

“นอกจากนั้นมิวสิกวิดีโอยังก่อให้เกิดอิทธิพลเชิงลบอันได้แก่การนำเสนอเนื้อหาที่ดูก้าวร้าวรุนแรง ไม่นุรักษ์ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมอันดีงามของไทยผ่านโครงเรื่องของมิวสิกวิดีโอตัวละครและองค์ประกอบอื่นๆ อาทิ เครื่องแต่งกาย ท่าเต้น การใช้องค์ประกอบต่างๆ ที่ดูหิวหยา วาบวาบ สรุปลือมิวสิกวิดีโอที่ได้รับการสร้างโดยเลียนแบบสะท้อนให้เห็นความเป็นจริงจะให้แง่มุม แง่คิดดีๆ ในขณะที่มิวสิกวิดีโออีกประเภทที่ได้รับการสร้างขึ้นเห็นความจริง เปิดโอกาสให้ผู้ชมใช้ความคิดจินตนาการตีความหมายเอง ซึ่งในบางครั้งก่อให้เกิดการตีความแบบผิดๆ อันจะส่งผลเสียต่อผู้ชม”

สำหรับมุมมองถึงอิทธิพลของมิวสิกวิดีโอ อาจารย์วงหทัยได้แยกประเภทของอิทธิพลจากมิวสิกวิดีโอเป็น 3 ส่วนคือ 1. อิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงความคิด ด้วยเนื้อหาและวิธีการนำเสนอของมิวสิกวิดีโอทำให้วัยรุ่นชมแล้วอาจคิดเห็นคล้อยตามศิลปินนักร้อง เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบตามเนื้อหาหรือประเด็นที่มิวสิกวิดีโอนำเสนอ 2. อิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งวัยรุ่นที่รับชมอาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบตามมิวสิกวิดีโอหรือศิลปินนักร้อง อาทิ การแต่งตัว การเลียนแบบบุคลิกท่าทางของศิลปินในมิวสิกวิดีโอ และ 3. มิวสิกวิดีโอได้รับการใช้เป็นเครื่องมือทางธุรกิจหรือการค้า เนื่องจากว่าเพลงในปัจจุบันไม่ได้ผลิตขึ้นด้วยแรงบันดาลใจหรือความชอบส่วนตัวของผู้ผลิตหากแต่หวังผลเชิงธุรกิจในเบื้องหลังจากบริษัทเพลง

“ยิ่งอายุน้อย วัยรุ่นก็ยิ่งจะได้รับอิทธิพลจากมิวสิกวิดีโอมาก” อาจารย์วงหทัยกล่าวสรุป

ในมุมมองของนักวิชาการด้านจิตวิทยา ทั้งรศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เวรดีต่างมีมุมมองตรงกันถึงอิทธิพลจากมิวสิกวิดีโอโดยอิงลักษณะทางจิตวิทยาของวัยรุ่นเป็นกรอบในการวิเคราะห์ กล่าวคือวัยรุ่นจะอยู่ในช่วงภาวะอารมณ์รุนแรงและอยู่ในช่วงของการปรับตัวหลายๆ ด้าน อาจจะทำให้เกิดความกดดัน เช่น เรื่องรูปร่างหน้าตาที่เปลี่ยนไป การเรียนการศึกษา การปรับตัวกับเพศตรงข้าม จะทำให้วัยรุ่นเกิดความเครียดสูง อาจจะขาดสติที่จะคิดได้ และด้วยการเรียนรู้ที่ยังไม่

สมบุรณ์วีดิทัศน์พวดยัยรุ่นเห็นตัวแบบประกอบกับความเครียด ความกดดัน ก็อาจเลียนแบบตามตัวแบบที่ตัวเองนึกได้แค่ช่วงนั้นๆ

"เด็กวัยรุ่นอยู่ในช่วงพัฒนาการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีความกดดัน พอเห็นตัวแบบอะไร เขาจะไม่คิดถึงผลได้ผลเสียผลดีที่ถึถ้วนัก เขาเพียงคิดว่าเขาได้เห็นในสิ่งที่เขาเคยเห็น เขาก็จะทำตามนั้นซึ่งหากเจอตัวแบบที่ไม่ดีเด็กอาจจะจดจำ เรียนรู้พฤติกรรมจากตัวแบบที่ไม่ดีไปใช้" รัต. ประไพพรรณ อธิบายเพิ่ม

"มิวสิกวิดีโอในปัจจุบันมีเนื้อหาที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป บางเรื่องดี บางเรื่องไม่ดี จะมีผลกระทบในแง่ของการเลียนแบบซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอ มีมิวสิกวิดีโอเรื่องหนึ่งจำชื่อเพลงไม่ได้ ซึ่งมีเนื้อหาสุดทายเป็นการกระโดดตึกตาย ซึ่งโดยปกติความเป็นจริงแล้วเราจะเห็นต่อว่าคนที่กระโดดนั้นไม่ตายจริงเป็นเพียงแค่การแสดง แต่ภาพมิวสิกวิดีโอตัดต่อให้เห็นแค่คนกำลังกระโดดตึก วัยรุ่นอาจจะเลียนแบบการกระโดดตึกได้"

นอกจากนั้นอาจารย์เรวดีได้อธิบายเสริมอีกว่า "มิวสิกวิดีโอมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบและจะเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น คารา คิลปิน คนโปรด และมิวสิกวิดีโอส่วนใหญ่จะใช้ดารารหรือศิลปินเป็นผู้แสดง ก็ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในมิวสิกวิดีโอ เช่น เวลาออกหัดต้องตีหมแล้วขับรถขณะที่ไม่มีสติซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น หรือต้องทำพฤติกรรมแปลกๆ เช่น การแต่งตัว ทำทรงผมเพื่อให้บุคคลรอบข้างหันมาสนใจ เป็นต้น"

ทั้งนี้นักวิชาการทั้งด้านนิเทศศาสตร์และจิตวิทยามีความเห็นร่วมกันว่า การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นจากสารที่อยู่ในมิวสิกวิดีโอ นั้นจะต้องอิงการเลือกเปิดรับสารของวัยรุ่นเป็นหลัก (Media Exposure) ซึ่งวัยรุ่นแต่ละคนจะมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน อาทิ การศึกษา สภาพครอบครัว สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นและพ่อแม่ เพื่อน เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลให้วัยรุ่นเลือกสาร ดีความสารและจดจำสารหรือตัวแบบและผลลัพธ์ของการกระทำจากมิวสิกวิดีโอได้แตกต่างกันออกไป

ส่วนมุมมองถึงผลกระทบของมิวสิกวิดีโอ นั้นผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดให้ความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอสามารถทำให้ผู้ชมเกิดการเลียนแบบได้ โดยสิ่งที่สามารถเลียนแบบได้ง่าย ได้แก่ แฟชั่นการแต่งกาย เครื่องประดับ ทรงผม การแต่งหน้าและภาษาหรือคำพูดที่ใช้

"ศิลปินน่าจะมีอิทธิพลแค่ช่วงสั้นๆ ซึ่งอาจทำให้ผู้ชมเกิดการเลียนแบบลักษณะการแต่งกาย การทำผมตามศิลปินซึ่งจัดได้ว่าเป็นการเลียนแบบภายนอก นอกจากนั้นแล้วคิดว่ามิวสิกวิดีโอ ยิ่งก่อให้เกิดการเลียนแบบภายในขึ้น อาทิ การที่คนก้าวร้าวชมมิวสิกวิดีโอที่มีเนื้อหาก้าวร้าว ก็อาจจะทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากยิ่งขึ้น" คุณอภิชาติจำแนกผลกระทบของมิวสิกวิดีโอออกเป็นประเด็นต่างๆ

"ศิลปินอาจจะเป็นผู้ที่สามารถมีอิทธิพลเหนือกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นศิลปินที่ดีจะต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำวัยรุ่น ชักจูงวัยรุ่นไปในทางที่ดี ศิลปินจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม" คุณมานพขยายความถึงบทบาทของศิลปินเพิ่มเติม

"อาร์เอสโปรโมชันจึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนศิลปินที่มีความประพฤติที่ดี เพราะเราตระหนักถึงอิทธิพลของการสื่อสารมวลชนที่อาจจะก่อให้เกิดการเป็นแบบอย่างแก่วัยรุ่น ศิลปินที่มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม เราก็ไม่มีนโยบายที่จะสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ศิลปินเข้าไปพัวพันกับสิ่งเสพติด"

สำหรับประเด็นที่ว่าเนื้อหาของมิวสิกวิดีโออาจส่งผลกระทบในการชักจูงผู้นำสังคมนั้น คุณมานพได้อธิบายว่ามิวสิกวิดีโอไม่ได้เป็นสื่อที่เป็นเครื่องมือในการชี้นำสังคม แต่เป็นเพียงสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร นิยมเรื่องอะไร มีแฟชั่นเป็นอย่างไร มีแนวคิดของสังคมเป็นอย่างไรแทน

"มิวสิกวิดีโอสามารถ Lead สังคมได้อย่างมากก็เพียงแค่แฟชั่นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ท่าเต้น และอาจสร้างภาษาใหม่ๆ เช่น หัวใจกระดาก ก็หมายถึง คนที่มีหลายใจ ไม่มั่นคงในความรัก เสาะแสวงหาความก้าวหน้า โดยอาศัยกลวิธีที่ไม่ถูกต้องเพื่อผลักดันตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ" คุณมานพกล่าวสรุป

4. ผลการวิเคราะห์มิวสิกวิดีโอแต่ละเรื่องที่ศึกษา

จากมิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่อง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สร้างสรรคมิวสิกวิดีโอได้วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบและประเด็นต่างๆ ที่มีมิวสิกวิดีโอนำเสนอโดยได้ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

4.1 มิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน

มีรายละเอียดดังนี้คือ

1) เนื้อร้องเพลงคนเดินดิน

"เรามีฝัน มีทาง เธอดีทุกอย่าง ฉันมีแค่ใจดวงเดียวที่รักเธอ แต่ในความเป็นจริง มันไม่พอ ไม่พอ แค่เรารักกัน วันนี้เธอเกลียดฉัน ต้องยอม เพื่อสักวัน จะเข้าใจ คนอย่างฉัน คนเดินดิน ไม่อาจคว้าดาวดวงนั้น อยู่ไกลกัน เธอกับฉัน เธอไกลเหลือเกิน คนอย่างฉัน คนเดินดิน ไม่อาจคว้าดาวดวงนั้น ปิดจากฝัน ตัดใจซะ ให้เธอพบคนที่ดี ในชีวิตฉันก็กันไปตามทาง ที่ใจลืมนิด เพราะรักจึงต้องทิ้ง เธอไป อย่างปวดร้าว เพราะรักเธอ คนอย่างฉัน คนเดินดิน ไม่อาจคว้าดาวดวงนั้น ถูกกีดกัน เธอกับฉัน เธอไกลเหลือเกิน คนอย่างฉัน คนเดินดิน ไม่อาจคว้าดาวดวงนั้น แต่ถ้าหากเธอ เธอรักฉัน ถ้าเรารักกัน ก็หนีไปด้วยกัน"

2) วัตถุประสงค์และแนวคิดมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน

"อุ-ธรรพ์ณธร เคยเป็นนักร้องวง TNT มาก่อน คนอาจตีตราภาพความเป็นร็อคดิบๆ เมื่ออุ-ธรรพ์ณธร ย้ายมาอยู่สังกัดของอาร์เอส เราได้สร้างบุคลิกของอุ-ธรรพ์ณธรใหม่โดยเป็นร็อคสุภาพ ดุดี เน้นขายความสามารถ ขายเสียง ขายความเป็นนักร้องคุณภาพโดยมีรางวัลรับประกันจากสี่ล้อ อะวอร์ดของอุ-ธรรพ์ณธร คุณมานพเกริ่นนำถึงความเป็นมาของศิลปิน 'อุ-ธรรพ์ณธร ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา'

"วัตถุประสงค์ในการผลิตมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินคือเพื่อต่อยอดชื่อศิลปิน 'อุ-ธรรพ์ณธร' พร้อมย้ำความสามารถในด้านการร้องเพลงของอุ-ธรรพ์ณธร ดังนั้นเราจึงวางแนวคิดของมิวสิกวิดีโอเพลงนี้ว่าต้องการให้ผู้ชมจำชื่อเพลงและเรื่องราวของมิวสิกวิดีโอให้ได้ด้วยการถ่ายทอดเนื้อหาเพลงที่เป็นเรื่องราวที่เรียบง่ายซึ่งสื่อถึงความแตกต่างของฐานะระหว่างคน 2 คนว่าคนหนึ่งเป็นคนรวยในขณะที่อีกคนเป็นคนธรรมดาที่รักกัน"

3) รายละเอียดการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน

คุณมานพได้เปิดเผยรายละเอียดของการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินว่าทีมแรกได้วิเคราะห์เนื้อหาเพลงและถ่ายทอดเป็นเรื่องราว โดยใช้ศิลปินเป็นนักร้องเพลงและมิวสิกวิดีโอหญิงถ่ายทอดเนื้อหามิวสิกวิดีโอให้เป็นเรื่องราว

"ทั้งนี้ฉันได้นำชื่อเพลง 'คนเดินดิน' มาแตกเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เกี่ยวกับเท่าหรือความติดดินเพื่อสื่อความหมายและเพื่อต่อยอดชื่อเพลงอีกครั้ง คือ พระเอกของเรื่องเป็นคนธรรมดาที่มีอาชีพขายรองเท้า และมีฉากที่พระเอกวิ่งเท้าเปล่าเพื่อตามช่วยเหลือนางเอกและมีเศษดินติดเท้าดูสกปรก ส่วนสถานที่ถ่ายทำได้ใช้บรรยากาศของบ้านเรือนธรรมดาสำหรับเป็นบ้านของพระเอกและบ้านที่ดูหรูหราสำหรับเป็นบ้านของนางเอกเพื่อใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เหล่านี้สร้างสถานะทางสังคมที่แตกต่างของพระเอกและนางเอก"

4) สารในมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน

คุณมานพเผยว่าในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินนี้ได้ใส่สาระเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงเนื้อและอารมณ์ของเพลงคือความแตกต่างของฐานะไม่เป็นอุปสรรคสำหรับความรักจริง โดยได้สื่อผ่านเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอที่ลำดับเรื่องด้วยการที่พระเอกได้พยายามช่วยนางเอกซึ่งโดนคนร้ายขโมยกระเป๋าเงินและได้พานางเอกมาอยู่ด้วยกันที่บ้าน ในขณะที่เดียวกันก็เริ่มชอบนางเอกจนในที่สุดนางเอกได้ถูกคนจับขึ้นรถ พระเอกจึงตามไปช่วยและพบว่านางเอกเป็นลูกสาวเศรษฐีจึงตั้งใจ แต่นางเอกไม่คำนึงเรื่องฐานะและชอบพระเอกเช่นกันเรื่องจึงจบลงด้วยความสมหวังในความรักของทั้งคู่

สำหรับมุมมองของนักวิชาการเมื่อวิเคราะห์ถึงสารเชิงบวกในมิวสิกวิดีโอ อาจารย์วงษ์หทัยพบว่ามิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวใช้รูปแบบการถ่ายทอดในลักษณะเหมือนจำลองชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน (Slice of Life) โดยได้มีการสอดใส่ความคิดที่ว่าสังคมได้เปิดโอกาสให้คนทุกระดับได้รู้จักกันมากขึ้น ความสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องอิงบนพื้นฐานของฐานะ ดังจะเห็นได้จากความแตกต่างระหว่างฐานะของพระเอกและนางเอกที่บุคคลทั้ง 2 ก็สามารถรักใคร่กันได้คล้ายกับมุมมองของ รศ. ประไพพรรณที่ว่ามิวสิกวิดีโอได้ให้แนวคิดหรือสารเชิงบวกในเรื่องของการให้คุณค่าของความรักมากขึ้น กล่าวคือความรักไม่มีชนชั้น ฐานะไม่เป็นปัจจัยที่ติดกันความรัก คู่รักสามารถร่วมลำบากด้วยกันได้

"การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาตกอยู่ในอันตรายเป็นสาระที่พบได้จากมิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ ดังจะเห็นได้จากการที่พระเอกได้พยายามช่วยเหลือนางเอกในตอนต้นของเรื่องต่างๆ ที่พระเอกก็เป็นคนธรรมดาๆ 'ไม่มีความเก่งกล้าอะไร' อาจารย์เรวดีให้มุมมองต่อเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอ

แต่ทั้งนี้อาจารย์พจนานไม่พบสารเชิงบวกในมิวสิกวิดีโอแต่อย่างใด แต่กลับพบสารเชิงลบที่แฝงในมิวสิกวิดีโอว่ามิวสิกวิดีโอมีการแฝงความรุนแรงอยู่ในเนื้อหา อาทิ การจับตัว การเกิด

ภาพยนตร์ในเนื้อหามิวสิกวิดีโอช่วงแรก แต่ก็ไม่ได้มีความสำคัญอะไรมากมายเพราะเป็นเพียงตัวเปิดเรื่องในตอนแรกเท่านั้น นอกจากนี้มิวสิกวิดีโอยังถ่ายทอดภาพของศิลปินซึ่งดูเป็นลักษณะของคนที่ถูกฝึกไม่สุภาพสักด้วย เช่น การแต่งกาย การไว้หนวดเครา การเจาะหูของศิลปิน

ส่วนอาจารย์วงหทัยให้ความคิดว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวมีสารเชิงลบแฝงในแง่ของการส่งเสริมความรักระหว่างหนุ่มสาวมากกว่าความรักของพ่อแม่ที่มีให้ต่อลูก อันเห็นได้จากการที่พ่อแม่นางเอกเป็นห่วงที่นางเอกหนีออกจากบ้านโดยส่งคนมาตามกลับ แต่นางเอกกลับอาศัยบ้านพระเอกและเกิดความชอบพอกัน นอกจากนี้อาจารย์วงหทัย และ อาจารย์เรวดี มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่ามิวสิกวิดีโอมีการสร้างค่านิยมที่ว่าชายและหญิงสามารถใช้ชีวิตคู่ร่วมกันได้โดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานหรือทำตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย โดยอาจที่จะแยกทางกันได้หากชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จซึ่งถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาในสังคม

ในมุมมองประเด็นเดียวกัน อาจารย์พจนา และ รศ. ประไพพรรณ กลับมองว่าเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอที่สื่อออกมาว่าพระเอกและนางเอกซึ่งเพิ่งรู้จักกันและพานางเอกไปอาศัยที่บ้านไม่น่าจะมีผลเสียหายหรือเป็นสารเชิงลบต่อผู้ชมแต่อย่างใด โดยอาจารย์พจนาให้เหตุผลว่าปัจจุบันสังคมไทยเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นการที่ชายหญิงอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้อยู่ในรูปแบบขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนวัฒนธรรมโบราณจึงไม่ใช่เรื่องแปลก

“เพียงแค่ว่าการใช้ชีวิตคู่ของชายหญิงที่ยังไม่ได้มีการแต่งงานไม่เป็นการแสดงออกถึงการสูญเสีย Identity ของสังคมไทย หากมิวสิกวิดีโอหรือสื่อต่างๆ จะสร้างความเสียหายต่อขนบธรรมเนียมประเพณีจริงก็คงทำไม่ได้เพราะผิดหลักจรรยาบรรณของสื่อมวลชน แต่ถ้าจะให้สื่อมวลชนตรวจสอบปรัชญาความรัก การใช้ชีวิตคู่ให้ละเอียด”

นอกจากนั้น รศ. ประไพพรรณยังอธิบายเสริมอีกว่า “ภาพที่มิวสิกวิดีโอสื่อเรื่องการอาศัยอยู่ร่วมกันระหว่างพระเอกกับนางเอกต่างๆ ที่ดูเหมือนว่าเพิ่งรู้จักกันนั้น ไม่น่าจะมีผลอะไรเพราะเนื้อเพลงเป็นแบบนี้ มิวสิกวิดีโอก็ต้องเป็นแบบนี้ เนื่องจากมิวสิกวิดีโอมีเวลาจำกัดจึงต้องมีการตัดต่อเนื้อหาให้มีความกระชับ”

ทั้งนี้อาจารย์เรวดียังมีความเห็นอีกว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวยังมีสารเชิงลบในเรื่องของการแบ่งแยกชนชั้นและการดูถูกคนที่มีความฐานะต่ำกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อร้องเพลงตอนท้ายของมิวสิกวิดีโอที่ว่า ‘แต่ถ้าหากเธอ เธอรักฉัน ถ้าเรารักกันก็หนีไปด้วยกัน’ มีความไม่เหมาะสมที่จะให้ผู้รับชมฟัง

5) อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินต่อสังคมและวัฒนธรรม

คุณมานพแสดงความคิดเห็นว่านอกจากมิวสิกวิดีโอดังกล่าวจะเป็นการสร้างความบันเทิงแก่ผู้รับชมแล้วยังสามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้รับชมตัดสินใจซื้อสินค้าเทปมากขึ้นและให้แง่คิดแก่ผู้ชมในเรื่องความรักว่าฐานะอาจไม่ใช่อุปสรรคของความรักจริง ตลอดจนส่งเสริมการประกอบอาชีพธุรกิจขนาดเล็กทางอ้อมแก่วัยรุ่น เช่น การขายรองเท้าแบบพระเอกในมิวสิกวิดีโอ

ส่วนอาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณมีความเห็นตรงกันว่าวัยรุ่นในสังคมอาจเลียนแบบการใช้ชีวิตก่อนแต่งงาน กล่าวคือเด็กที่อายุน้อยก็อาจทดลองใช้ชีวิตคู่ร่วมกันแล้วเนื่องจากเห็นภาพการใช้ชีวิตคู่ที่ดูมีความสุขจากมิวสิกวิดีโอ

“มิวสิกวิดีโอมีการสร้างค่านิยมผิดๆ ที่ว่าชายและหญิงสามารถใช้ชีวิตคู่ร่วมกันได้โดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานหรือทำตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย โดยอาจที่จะแยกทางกันได้หากชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จซึ่งถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาในสังคม” อาจารย์วงหทัยอธิบายเสริม

“และเด็กอาจจะมองความห่วงใยของพ่อแม่ไม่เป็นเรื่องสำคัญ เพราะมิวสิกวิดีโอให้คุณค่าของความรักระหว่างหนุ่มสาวมากกว่า ซึ่งเด็กอาจจะให้คุณค่าแก่ความรักแบบหนุ่มสาวมากขึ้น ทั้งนี้ยังมีมิวสิกวิดีโอมีการขายบ่อยครั้งและเสนอเนื้อหาซ้ำๆ ก็จะมีส่งผลมาก”

ส่วนอาจารย์พจนนาให้ความเห็นว่ามิวสิกวิดีโออาจจะทำให้เกิดการเลียนแบบบุคลิกที่ดูไม่สุภาพของศิลปิน ส่วนอาจารย์เวรดีเสริมความเห็นว่าจะทำให้วัยรุ่นเกิดแนวคิดที่ว่าถ้าเกิดรักใคร่ก็หนีไปอยู่กับคนที่ตนเองรักโดยที่ยังไม่ได้มีการศึกษานิสัยใจคอกันอย่างถ่องแท้ โดยทำตามใจตัวเองมากเกินไปอันสะท้อนจากเนื้อร้องเพลงตอนท้ายของมิวสิกวิดีโอที่ว่า ‘แต่ถ้าหากเธอ เธอรักฉัน ถ้าเรารักกันก็หนีไปด้วยกัน’

ซึ่งทั้งนี้ในประเด็นเดียวกันกับข้างต้น รศ. ประไพพรรณกล่าวว่าด้วยเนื้อเพลงดังกล่าวหากวัยรุ่นที่อยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับรูปแบบที่มิวสิกวิดีโอนำเสนอก็อาจจะเลียนแบบได้โดยมองข้ามความสำคัญของพิธีการ

“แต่มิวสิกวิดีโอชิ้นนี้นำเสนอประเด็นดังกล่าวเพียงแค่เป็นเพลงๆ เดียว ไม่มีงานชิ้นอื่นๆ ที่ออกมาซ้ำประเด็นดังกล่าวให้เกิดความคุ้นเคยอีก จึงไม่น่าจะมีผลอะไรเกิดขึ้น แต่ในทางกลับกัน

ถ้าหากได้รับการเสริมกับสื่ออื่นๆ ที่เสนอแนวคิดนี้ก็จะมีผลกับคนที่อยู่ในสถานการณ์แบบนั้น แม้เด็กบางคนที่ไม่อยู่ในสถานการณ์แบบนี้ก็อาจเกิดลักษณะการเก็บจำตัวอย่างแบบนี้ไปใช้"

"หากเด็กที่ขาดความอบอุ่นมาจากครอบครัวที่แตกแยก พ่อแม่ไม่เข้าใจในตัวลูก กีดขวางความรักและได้รับการอบรมด้านค่านิยมไม่ดีพอ เมื่อเด็กเจอเหตุการณ์ที่คล้ายๆ กับในมิวสิกวิดีโอ เด็กจะมีโอกาสเลียนแบบการหนีออกจากบ้านสูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่อบอุ่นและได้รับการอบรมมาดี เนื่องจากเด็กพบภาพความสุข ความพึงพอใจจากเนื้อหาในมิวสิกวิดีโอ"

รศ. ประไพพรรณอธิบายกล่าวสรุป

4.2 มิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์

มีรายละเอียดดังนี้คือ

1) เนื้อร้องเพลงคืนจันทร์

"คืนนี้จันทร์นวลส่อง มองแล้วคิดถึงแต่เธอ ตัวฉันยืนมองเหม่อ ถามว่าเธออยู่ที่ใด วอนสายลมแผ่วแผ่ว ให้ช่วยพัดพาใจไป บอกกับเธอว่าคิดถึง จันทร์เจ้ารู้หรือเปล่า ว่าฉันเหงาเกินกว่าใคร วันที่เธอลาไกล บอกไปแล้วจะกลับมา คืนนี้ฉันรอเธออยู่ อยากบอกให้รู้คำเดียวว่า จะรอจนกว่า คำคืนนี้ ไม่มีจันทร์ รัก รักเธอหมดใจรู้รีเปล่า อยากมีเพียงสองเรา อยู่กับจันทร์เหมือนเคย อยากฟังคำคำที่เธอเอื้อนเอ่ย บอกว่ารักเหมือนเคย อยู่ในอ้อมแขน จันทร์เจ้ารู้หรือเปล่า ว่าฉันเหงาเกินกว่าใคร วันที่เธอลาไกล บอกไปแล้วจะกลับมา คืนนี้ฉันรอเธออยู่ อยากบอกให้รู้คำเดียวว่า จะรอจนกว่า คำคืนนี้ไม่มีจันทร์ รัก รักเธอหมดใจรู้รีเปล่า อยากมีเพียงสองเรา อยู่กับจันทร์เหมือนเคย อยากฟังคำคำที่เธอเอื้อนเอ่ย บอกว่ารักเหมือนเคย อยู่ในอ้อมแขน รัก รักเธอหมดใจรู้รีเปล่า อยากมีเพียงสองเราอยู่กับจันทร์เหมือนเคย อยากฟังคำคำที่เธอเอื้อนเอ่ย บอกว่ารักเหมือนเคย อยู่ในอ้อมแขน ฉันท"

2) วัตถุประสงค์และแนวคิดมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์

คุณบริษัทที่ได้เปิดเผยรายละเอียดถึงกระบวนการนำเสนอผลงานของ 'LOSO' ในอัลบั้มชุด 'Rock & Roll' ที่มีเพลงคืนจันทร์เป็นหนึ่งในเพลงของอัลบั้มว่าชื่ออัลบั้มดังกล่าวเป็นคำกว้างๆ ที่เรียกแนวดนตรีประเภทร็อค ซึ่งชื่อดังกล่าวสามารถสะท้อนตัวตนที่แท้จริงของ LOSO ที่นำเสนอผลงานเพลงที่มีความแข็งแรง เนื้อหาเพลงสะท้อนชีวิตความเป็นจริง

"เราได้วางบุคลิกของ LOSO ให้แสดงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของศิลปินที่มีความสามารถทำเพลงเอง เป็นนักดนตรีด้วย ดูเรียบง่าย ติดดิน โดยนำเสนอจุดขายถึงความเป็นคนทำเพลงหรือจากความรู้สึกจริง มีความจริงใจ เพลงรักก็บอกรักตรงๆ เสียใจก็เสียใจ เราขาย LOSO ที่คุณภาพของเสียงร้องและมีมือการทำงาน"

"สำหรับมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์นั้นเราจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อตอกย้ำความตั้งใจของศิลปินวง 'LOSO' นอกจากนั้นเพลงๆ นี้ยังเป็นที่ยอมรับของผู้ฟัง โดยติดอันดับของการจัดอันดับความนิยมเพลงตามคลื่นวิทยุสถานีต่างๆ โดยแนวคิดของมิวสิกวิดีโอมาจากการที่ผู้แต่งเพลงหรือ LOSO ได้แต่งขึ้นขณะไปออกทัวร์คอนเสิร์ตโดยเห็นสภาพบรรยากาศธรรมชาติยามค่ำคืนที่สวยงามแล้วเกิดแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงขึ้น ดังนั้นเมื่อจัดทำเป็นมิวสิกวิดีโอจึงนำความรู้สึกของผู้แต่งเพลงและบรรยากาศนั้นมาถ่ายทอด พร้อมกับเสริมความสมบูรณ์ของเนื้อหาเพลงโดยนำตัวละครผู้หญิงเข้ามาประกอบ" คุณบริวัฒน์ทำขยายความเป็นมาของมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์

3) รายละเอียดการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์

คุณบริวัฒน์ได้เปิดเผยรายละเอียดของการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ว่าได้ทำการวิเคราะห์ทำนองและอารมณ์เพลงในขั้นต้นแรกแล้วจึงได้ถ่ายทอดอารมณ์เพลงให้เป็นภาพที่ดูเหงา เศร้า สะท้อนถึงจุดกำเนิดของเพลงพร้อมกันนั้นก็ถ่ายทอดให้ดูเป็นแนวลูกทุ่ง เซ็กซี่ บรรยากาศแบบชาวบ้าน

"เราได้ถ่ายทำมิวสิกวิดีโอเป็นฟิล์มโดยกำหนดโทนสีของภาพให้ดูค่อนข้างมืด เพื่อสร้างและสะท้อนอารมณ์เพลงให้ดูเหงาๆ และใช้นักแสดงหญิงเพื่อเสริมความสมบูรณ์ของเนื้อหาเพลง โดยคัดเลือกผู้หญิงที่ดูลักษณะเป็นแบบไทยๆ เพื่อให้เข้ากับบุคลิกของศิลปินนักร้องที่ดูเรียบง่ายธรรมดา ส่วนการใช้สถานที่ถ่ายทำจะเลือกโดยใช้บรรยากาศของธรรมชาติ คือ ภูเขา ทะเล โดยเลือกสถานที่ที่ให้บรรยากาศแบบเหงาๆ ซึมๆ ทั้งนี้การใช้เสื้อผ้าของนักแสดงก็ไม่มีอะไรเป็นพิเศษให้ชุดตามสมัยปัจจุบันที่ดูเรียบง่าย"

4) สารในมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์

คุณบริวัฒน์เผยว่าในการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ได้ใส่สาระโดยเน้นความบันเทิงเป็นหลัก ให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสบายใจ ผ่อนคลาย ดังนั้นเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอจึงไม่ได้เป็น

แบบเรื่องราว เพียงแค่ถ่ายทอดอารมณ์ของคนรักที่อยู่ห่างไกลกันแต่ก็ยังมีความรู้สึกผูกพัน คิดถึงกัน

สำหรับมุมมองของนักวิชาการเมื่อวิเคราะห์ถึงสารเชิงบวกในมิวสิกวิดีโอนั้น อาจารย์พจนนาให้ความเห็นว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวมีเนื้อหาที่ดี ฟังสบาย ง่ายต่อการเข้าใจแต่ให้แนวคิดหรือสารเชิงบวกที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่มีเนื้อหาอะไรที่เป็นเรื่องเป็นราว มีเพียงภาพประกอบที่ผูกให้เห็นถึงพฤติกรรมที่เด่นชัด

"ถ้าจะพบแนวคิดก็น่าจะเป็นการที่มิวสิกวิดีโอแสดงให้เห็นถึงการที่ชายหญิงยังเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน เช่นว่า ถ้าชายชอบผู้หญิงแต่ผู้หญิงรู้สึกไม่ชอบแต่ผู้ชายก็ยังฝืนก็ต้องเอาตัวผู้หญิงมาให้ได้ หรือถ้าผู้หญิงไม่รัก ผู้ชายก็ต้องบังคับขู่เข็ญผู้หญิงเหมือนหลายๆ มิวสิกวิดีโอที่สื่อให้เห็นเรื่องดังกล่าว แต่ในมิวสิกวิดีโอเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าแต่ละฝ่ายแสดงสิทธิและเคารพในสิทธิระหว่างกันด้วยดี"

ส่วนอาจารย์วงหทัยรู้สึกว่าเป็นมิวสิกวิดีโอที่ดี ท่วงทำนองเพลงฟังง่ายและพบว่ามิวสิกวิดีโอเป็นงานศิลป์ที่สร้างอารมณ์สุนทรีย์ให้แก่ผู้ชม เนื่องจากท่วงทำนองเพลงช้า ละเอียดย่อมน มีภาพประกอบที่ให้อารมณ์ร่วม ภาพดูสวยงาม

เช่นเดียวกับ รศ. ประไพพรรณที่พบว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวไม่มีสารหรือแนวคิดที่เด่นชัด มิวสิกวิดีโอเป็นงานศิลป์ที่จะให้ผลต่ออารมณ์ผู้ชมมากกว่าด้านอื่นๆ โดยให้อารมณ์ในแง่ของความรัก ความคิดถึง ส่วนอาจารย์เรวดีพบว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวเสนอแนวคิดถึงความรัก ความผูกพัน รักเดียวใจเดียวของชายที่มีต่อหญิงที่ตนรัก พร้อมกับนั้นอาจารย์เรวดียังพบว่ามิวสิกวิดีโอให้สารเชิงลบคือการนำเสนอเกี่ยวกับความรักมากเกินไป

ต่อประเด็นสารเชิงลบที่พบในมิวสิกวิดีโอ นั้น นักวิชาการทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พจนนา อาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณให้ความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ไม่นำเสนอเนื้อหาเชิงลบแต่อย่างใด

"เนื่องจากเนื้อหาอ่อน องค์กรประกอบต่างๆ ก็ไม่โดดเด่น เช่น ตัวแสดง เนื้อเพลง ทำนองเพลงก็ไม่รุนแรง จึงไม่น่าส่งผลเสียอะไรต่อผู้ชม" อาจารย์วงหทัยกล่าว

5) อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ต่อสังคมและวัฒนธรรม

คุณบริภัณฑ์แสดงความคิดเห็นว่านอกจากมิวสิกวิดีโอดังกล่าวเน้นที่การให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมเป็นหลัก และคาดว่าจะช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมตัดสินใจซื้อเทปมากขึ้น

“อีกทั้งยังเป็นการบอกว่สังคมให้โอกาสและสนับสนุนการแสดงออกทางความสามารถด้านดนตรี เนื่องจากศิลปิน LOSO วงนี้ไม่ได้มีจุดขายที่รูปลักษณ์ หากแต่ขายที่ความสามารถ”

สำหรับมุมมองของนักวิชาการอย่างอาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัย พบว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวไม่น่ามีอิทธิพลใด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความรัก เพราะเพียงเสนอภาพและเนื้อเพลงธรรมดาๆ แต่อาจส่งผลให้คนอยากเล่นดนตรีเหมือนที่คุณบริภัณฑ์กล่าวและคนอาจจะทำงานศิลปะมากขึ้น

“มิวสิกวิดีโอสร้างอารมณ์สุนทรีย์ให้แก่ผู้ชม เนื่องจากท่วงทำนองเพลงช้า ละเอียดอ่อน มีภาพประกอบที่ให้อารมณ์ร่วม ภาพคู่สวยงาม ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ชมเกิดความรู้สึก อารมณ์และทัศนคติที่ดี” อาจารย์วงหทัยกล่าวเสริม

รศ. ประไพพรรณก็มีความเห็นสอดคล้องกับอาจารย์พจนาและอาจารย์วงหทัยในประเด็นที่ว่ามิวสิกวิดีโอไม่น่าจะมีผลอะไรที่เด่นชัดต่อสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากการนำเสนอเรื่องราวของชายหนุ่มที่พรรณานอารมณ์ความคิดถึงถึงผู้หญิง ภาพที่นำเสนอก็เป็นภาพชายหนุ่ม หญิงสาวและพระจันทร์

“หากใครที่ตกอยู่ในอารมณ์นั้น ก็อาจจะคิดถึงคนรัก หรืออาจมองพระจันทร์ยามคิดถึงคนรัก ซึ่งหากมิวสิกวิดีโอสามารถจับใจหรือสร้างอารมณ์ร่วมตรงใจคนก็จะทำให้ผู้ชมตื่นเต้นและคล้อยตามได้มากกว่านี้”

แต่อาจารย์เรวดีเห็นว่ามิวสิกวิดีโอนำเสนอและให้ความสำคัญเรื่องความรักมากเกินไปซึ่งอาจส่งผลทำให้วัยรุ่นหมกมุ่นคิดถึงแต่เรื่องของคนรักมากเกินไป คิดถึงแต่เรื่องอดีตที่ผ่านมาจนไม่คิดถึงอนาคตข้างหน้าว่าจะทำอย่างไรกับชีวิต

4.3 มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

มีรายละเอียดดังนี้คือ

1) เนื้อร้องเพลงเจ้าช่อมาลี

“ตื่นนอนแต่เช้าก็เอากระเป๋าสะพายบนบ่า ก็คงต้องไปข้างหน้าไปตามดอกไม้ว่าหายไปไหน ก็อยู่ดีดีก็ไปซะแล้วก็ไปกันใหญ่ ต้องมีลับลมคมในท่าไมถึงไปไม่ลาซักคำ เปิดประตูไปดูถนนเจอคนเป็นหมื่น ดอกไม้ของใครคนอื่นก็มากไปไม่รู้ไม่ชี้ ยิ่งตกกลางคืนยิ่งอ่อนยิ่งล้ายิ่งริบยิ่งหรี ก็คงต้องยอมซั๊กที่จะตามเท่าไรก็คงไม่เจอ เจ้าช่อมาลีดีก็ตื่นอย่างนี้เจ้านอนไม่หลับ อีกนานก็ยังไม่กลับ คงตาค่อยต่อกับใครต่อใคร เจ้าช่อมาลียิ่งดีก็ยิ่งแหม่ยิ่งบานกันใหญ่ เจ้าคงไม่รู้จะไรว่าทำให้ใครเขา รอทั้งคืน จะหลับจะนอนก็เอาแต่คิดถึงเธอไม่สร่าง เปิดไฟให้มันสว่างสะลึมสะลือสะไล้สะแล้ ยิ่งดีก็ยิ่งงยิ่งรอยิ่งล้ายิ่งโอดระเห่ ได้ยินเสียงคนปนเปไม่มืวีแว่วว่าใครจะมา เจ้าช่อมาลีดีก็ตื่นอย่างนี้เจ้านอนไม่หลับ อีกนานก็ยังไม่กลับคงตาค่อยต่อกับใครต่อใคร เจ้าช่อมาลียิ่งดีก็ยิ่งแหม่ยิ่งบานกันใหญ่ เจ้าคงไม่รู้จะไรว่าทำให้ใครเขา รอทั้งคืน เจ้าช่อมาลีดีก็ตื่นปานนี้เจ้ายังไม่กลับ จะนอนก็นอนไม่หลับคงตาค่อยต่อกับใครต่อใคร เจ้าช่อมาลียิ่งดีก็ยิ่งแหม่ยิ่งบานกันใหญ่ เจ้าคงไม่รู้จะไรว่าทำให้ใครเขา รอทั้งคืน เจ้าช่อมาลี ดีก็ตื่นปานนี้เจ้ายังไม่กลับ จะนอนก็นอนไม่หลับคงตาค่อยต่อกับใครต่อใคร เจ้าช่อมาลียิ่งดีก็ยิ่งแหม่ยิ่งบานกันใหญ่ เจ้าคงไม่รู้จะไรว่าทำให้ใครเขา รอทั้งคืน”

2) วัตถุประสงค์และแนวคิดมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

คุณอภิชาติได้กล่าวถึงศิลปินวง Mr. Team ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของงานเพลงเจ้าช่อมาลีว่า Mr. Team เป็นวงดนตรีที่แตกต่างจากศิลปินวงอื่นๆ ตรงที่ขายความสามารถของสมาชิกวงทุกคน ซึ่งเป็นนักดนตรีอาชีพมาก่อน โดยเพลง ‘เจ้าช่อมาลี’ ถือเป็นเพลงเปิดตัวอัลบั้มแรกของวงภายใต้ชื่ออัลบั้ม ‘Money Money’

“เราได้ตั้งวัตถุประสงค์ของมิวสิกวิดีโอเพลง ‘เจ้าช่อมาลี’ เพื่อที่จะแนะนำศิลปินวง ‘Mr. Team’ เนื่องจากเป็นวงศิลปินที่เพิ่งมีอัลบั้มแรก จึงต้องการแนะนำความเป็นมืออาชีพในดนตรีและสมาชิกต่างๆ ในวงให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้ชม พร้อมทั้งสร้างการจดจำ ตระหนักในชื่อวงตลอดจนชื่อเพลงและอัลบั้ม”

“จากวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังกล่าว มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลีจึงได้รับการถ่ายทอดแนวคิดของมิวสิกวิดีโอโดยการถ่ายภาพของสมาชิกแต่ละคนของวง สลับตัดกับภาพบรรยากาศกลางคืน

ของเมืองและสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนที่มีความหลากหลาย มีสีสันและมีคนที่ยังไม่กลับบ้าน ยังคง
ที่เกี่ยวกลางคืนอยู่” คุณอภิชาติขยายความ

3) รายละเอียดการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

“เราเริ่มต้นการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอด้วยการวิเคราะห์อารมณ์เพลงแล้วถ่ายทอดเป็น
มิวสิกวิดีโอซึ่งต้องการนำเสนอภาพความเป็นมืออาชีพ ความสามารถทางด้านดนตรีของวง นำ
เสนอภาพของเมืองในยามกลางคืนที่มีสีสันและความหลากหลายสอดคล้องกับอารมณ์เพลง โดย
ใช้สถานที่ถ่ายทำเป็นกรุงเทพฯ ยามกลางคืน” คุณอภิชาติกล่าวถึงรายละเอียดของการสร้างสรรค์
มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

สำหรับองค์ประกอบอื่นๆ ของการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี คุณอภิชาติได้
เผยต่อว่าได้ให้นักแสดงใช้เสื้อผ้าที่ดูทันสมัย มีสีสันดู جذاب แต่งหน้าเข้มสำหรับศิลปินนำวงนำ
ของวงและทำผมทันสมัยดูเป็นวัยรุ่น สำหรับสมาชิกในวงที่หล่อซึ่งเป็นผู้ชายก็แต่งตัวให้ดูแปลกตา
เช่น ชุดแจ๊คเก็ตหนังหรือชุดคาวบอยเพื่อสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลงและฉากของเพลง เป็นต้น

4) สารในมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

คุณอภิชาติเผยว่ามิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลีจะเน้นความบันเทิงเป็นหลัก ให้ผู้ชมเกิด
ความรู้สึกสนุกสนาน ดังนั้นเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอจึงไม่ได้เป็นในลักษณะแบบเรื่องราว เพียงแค่
ถ่ายทอดภาพสมาชิกของวงและบรรยากาศของเมืองและสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนที่มีสีสันและความ
หลากหลายเท่านั้น

ส่วนนักวิ ชาการเมื่อได้ วิเคราะห์ ถึงสารที่ อยู่ในมิ ว ล ก วิ ดี โอ เพลงดังกล่าวแล้ว
รศ. ประไพพรรณ เผยว่ารูปแบบการนำเสนอของมิวสิกวิดีโอที่มีแสงสี วูบวาบ การเต้นที่เร้าใจ จะ
ทำให้มิวสิกวิดีโอเพลงนี้จับความสนใจของวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงสารเชิงบวกที่อยู่ใน
มิวสิกวิดีโอกลับไม่พบแต่อย่างใดเช่นเดียวกับความเห็นของอาจารย์เรวดี

แต่ทั้งนี้อาจารย์พจนาและอาจารย์วงหทัยมีมุมมองสอดคล้องกันว่ามิวสิกวิดีโอเพลงนี้
เตือนผู้ชมโดยเฉพาะผู้หญิงว่าไม่ควรเที่ยวกลางคืนมากเกินไปจนเกินควร อย่าเที่ยวจนลืมไปว่ามีคนเป็น
ห่วง มีคนรออยู่และการที่หายออกจากบ้านเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม

"มิวสิกวิดีโอได้บอกให้คนที่เที่ยวกลับบ้านได้แล้ว ให้รับทราบว่าการที่เราไม่อยู่บ้านโดยการออกไปเที่ยวกลางคืนนั้นมีคนที่เป็นห่วงเราอยู่ มีคนรออยู่ที่บ้าน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นคนรัก อาจเป็นครอบครัว เช่น พ่อแม่ได้" อาจารย์วงหทัยอธิบายเสริม

ในประเด็นตรงข้าม นักวิชาการได้พบสารเชิงลบที่แฝงในมิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าว โดยอาจารย์พจนานพว่ามิวสิกวิดีโอเป็นลักษณะของเนื้อเรื่องที่ดูเหนือจริงในการนำเสนอ มีการถากถางผู้หญิงและมีการใช้สัญลักษณ์แอบเร้นในเนื้อหา

"เนื้อหามิวสิกวิดีโอดูเหมือนถากถางผู้หญิงซึ่งสื่อถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยการเที่ยวกลางคืน เป็นการมองผู้หญิงในเชิงลบและมีการใช้สัญลักษณ์แฝงในมิวสิกวิดีโอได้แก่คำว่า 'เจ้าช่อมาลี' ซึ่งมีเนื้อเพลงบางท่อนที่ให้ความส่อความหมายถึงผู้หญิงซึ่งสังคมมองว่าเป็นผู้หญิงที่ดูไม่ค่อยดีคือ 'เจ้าช่อมาลีดีก็ดึ้นอย่างนี้เจ้านอนไม่หลับ' อีกนัยก็ยังไม่กลับคงตาต่อตากับใครต่อใคร เจ้าช่อมาลียิ่งดีก็ยิ่งแยมยิ่งบานกันใหญ่ เจ้าคงไม่รู้อะไรทำให้ใครเขารอทั้งคืน' นอกจากนี้การแต่งตัวที่ล่อแหลม สีล้นของเสื้อผ้าที่ดูฉูดฉาด การแต่งหน้าเข้มล้ำสมัย สีเล็บที่จัดจ้าน ทรงผมตามแฟชั่นของศิลปินนักร้องหญิง ตลอดจนการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้สะท้อนถึงภาพของคนที่ไม่ยึดระต่อสังคม ซึ่งสังคมจะมองว่ามีพฤติกรรมที่ไม่ดีแต่ตัวเขาเองจะมองว่าเฉยๆ เป็นเรื่องธรรมดา"

อาจารย์วงหทัยยังตั้งข้อสังเกตว่าภาพของมิวสิกวิดีโอมีความขัดแย้งกับเนื้อหาของเพลงซึ่งเพลงเพียงแคกล่าวถึงคนที่ไปเที่ยวกลางคืนที่ควรตระหนักว่ายังมีคนรอและเป็นห่วงอยู่ แต่ลักษณะของการถ่ายทอตมิวสิกวิดีโอสื่อให้เห็นถึงคนที่ไปเที่ยวกลางคืนมากๆ

"ศิลปินนักร้องมีการแสดงออกที่ขัดกับเนื้อหาซึ่งอาจส่งผลไม่ดีเกิดขึ้น เช่น การทาเล็บสีเข้ม การนั่งรถชมแสงสียามราตรี สื่อให้เห็นถึงลักษณะของคนเที่ยวกลางคืนจัด ทั้งๆ ที่เนื้อร้องเพลงบอกว่าไม่ควรเที่ยวกลางคืนมาก"

ส่วน รศ. ประไพพรรณ มีความเห็นสอดคล้องกับอาจารย์พจนานพว่ามิวสิกวิดีโอนำเสนอเปรียบเทียบว่าผู้เป็นดอกไม้ ชอบเที่ยวกลางคืน ซึ่งดูไม่ดี ไม่เหมาะสม

สำหรับอาจารย์เรวดีมีความเห็นว่าสารเชิงลบที่มิวสิกวิดีโอนำเสนออันได้แก่การกระตุ้นให้คนอยากออกไปหาประสบการณ์การเที่ยวกลางคืน โดยมิวสิกวิดีโอสื่อให้เห็นถึงความสนุกสนานในการเที่ยวกลางคืน

5) อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลีต่อสังคมและวัฒนธรรม

"มิวสิกวิดีโอดังกล่าวนำเสนอความบันเทิงซึ่งน่าจะจับความสนใจของวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี และน่าจะช่วยกระตุ้นผู้รับชมให้ตัดสินใจซื้อเทปมากขึ้น และเหมือนเป็นการส่งเสริมการแสดงความสามารถของผู้หญิงผ่านทางศิลปินนักร้องนำของวงซึ่งเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถ" คุณอภิชาติ แสดงความคิดเห็นถึงอิทธิพลของมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

เมื่อเปรียบเทียบกับมุมมองของนักวิชาการถึงอิทธิพลของมิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าว อาจารย์วงหทัยเผยว่าด้วยเนื้อหาที่จาง่าย จังหวะดนตรีที่เร้าใจประกอบกับการนำเสนอที่ดึงดูดใจ จะทำให้ผู้รับชมจำมิวสิกวิดีโอได้ดีและจะทำให้เกิดการเลียนแบบองค์ประกอบต่างๆ ของมิวสิกวิดีโอได้ง่าย

"เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอให้แง่มุมมองทั้งเชิงบวกและลบ เชิงบวกคือการเตือนวัยรุ่นและผู้ปกครองของวัยรุ่นถึงลักษณะการเที่ยวกลางคืนที่ไม่ดี ในขณะที่เดียวกันก็ให้ผลเชิงลบคือกระตุ้นความอยากลองไปเที่ยวกลางคืนและการมั่วสุมของวัยรุ่น"

เช่นเดียวกับมุมมองของอาจารย์พจนา, รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เรวดีที่มีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ดูเหมือนส่งเสริมให้มีการเที่ยวกลางคืน การแต่งตัวที่หือหวาของผู้หญิงและการมั่วสุมของวัยรุ่นทางอ้อม ซึ่งผู้หญิงในสังคมอาจเกิดค่านิยมเรื่องการเที่ยวกลางคืนว่าเป็นเรื่องธรรมดา และการแต่งตัวที่หือหวา แต่งหน้าเข้มเป็นภาพสะท้อนของความเป็นตัวของตัวเอง

"การแต่งตัว แต่งหน้า สีสันและทรงผมของศิลปิน จะทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบเพราะเห็นว่าโก้ นอกจากนั้นการที่มิวสิกวิดีโอเสนอภาพที่ดูเป็นการมั่วสุมของวัยรุ่นและมีความสนุกสนานก็ไม่ควรนำเสนออย่างนั้นเพราะอาจทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบเช่นกัน ซึ่งจริงๆ แล้วควรนำเสนอให้เห็นถึงโทษของการไปมั่วสุม เช่น การติดยาเสพติด การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่แตกแยกของครอบครัวหรือการเรียนที่ตกต่ำ" อาจารย์เรวดีให้ข้อคิดเห็น

4.4 มิวสิกวิดีโอเพลงสาหัส

มีรายละเอียดดังนี้คือ

1) เนื้อร้องเพลงสาหัส

"ฉันมีเรื่องหนึ่งอีกอ้อต ใจฉันมีเรื่องใหญ่จะบอก เรื่องเดิมเรื่องเก่าเรื่องเหล่านั้น เรื่องเธอกับฉันที่คิดไม่ออก หากมีวันไหน ที่เธอถูกทิ้งแล้วเธอได้เข้าใจ เธอโดนทำร้ายให้ใจแตกและแล้วเธอก็จะรู้ ว่ายังมีฉันที่เคยชอกช้ำเพราะเธอเฝ้าดูอยู่ เธอจะรู้ว่าตอนนี้ฉันสาหัส ... เย เย เย เย เย เย เหมือนคนใกล้ตายกระหายน้ำ เหมือนคนไข้ทำให้มันยิ่งทรุดหนัก เหมือนคนอ่อนแอไรที่พึ่งพิง เหมือนคน ไร้หลักแต่รักจริง หากมีวันไหนที่เธอถูกทิ้งแล้วเธอได้เข้าใจ เธอโดนทำร้ายให้ใจแตกและแล้วเธอก็จะรู้ ว่ายังมีฉันที่เคยชอกช้ำเพราะเธอเฝ้าดูอยู่ เธอจะรู้ว่าตอนนี้ฉันสาหัส เยเยเย มันสาหัส หากมีวันไหนที่เธอถูกทิ้งแล้วเธอ ได้เข้าใจ เธอโดนทำร้ายให้ใจแตกและแล้วเธอก็จะรู้ ว่ามีฉันที่เคยชอกช้ำเพราะเธอเฝ้าดูอยู่ เธอจะรู้ว่าตอนนี้ฉันสาหัส เยเยเย เมื่อโดนทำร้ายให้ใจเหี่ยว ก็เธอคนเดียวที่เป็นอื่น มากมายแค่ ไหนฉันขมขื่นเพราะเธอ หากมีวันไหนที่เธอถูกทิ้งแล้วเธอได้เข้าใจ เธอโดนทำร้ายให้ใจแตกและแล้วเธอก็จะรู้ ว่ายังมีฉันที่เคยชอกช้ำเพราะเธอเฝ้าดูอยู่ เธอจะรู้ว่าตอนนี้ฉันสาหัส มันสาหัส ฉันสาหัส มันสาหัส"

2) วัตถุประสงค์และแนวคิดมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัส

คุณบริษัทเผยว่าวัตถุประสงค์ในการผลิตมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัสก็เพื่อต่อยอดความดังของศิลปินวง LOSO ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของผลงานเพลงดังกล่าว โดยเพลงนี้มีจังหวะที่สนุกสนาน สามารถสร้างอารมณ์ร่วมกับผู้ชมได้ดีโดยเฉพาะเมื่อศิลปินเล่นคอนเสิร์ต

"ผู้ชายเมื่อเลิกกับคนรักหรือออกหักแล้วสามารถทำอะไรได้ทุกอย่างโดยอยู่ในรูปแบบของการประชดประชันแม้ว่าจะดูรุนแรงก็ตาม นอกจากนั้นต้องการให้มิวสิกวิดีโอสนุกสนาน โดยผ่านบุคลิกกวนๆ ของนักแสดงชายเพื่อให้เข้ากับบุคลิกของศิลปิน LOSO ที่ดูเรียบง่าย ติดดิน" คุณบริษัทเผยถึงแนวคิดการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าว

3) รายละเอียดการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัส

คุณบริษัทได้เปิดเผยรายละเอียดของการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัสว่าขั้นแรกได้ทำการวิเคราะห์ทำนองเพลงแล้วได้ถ่ายทอดอารมณ์เพลงให้เป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน ถ่ายทอด

เนื้อหาโดยใช้ลักษณะของภาพยนตร์แนว Action แบบภาพยนตร์ต่างประเทศที่ดูลุ้นระทึก สะใจ โดยอาศัยฉากโล่ล่าของรถและความบ้าบิ่นของผู้ชายที่พยายามจะเข้าไปในรถของผู้หญิงอย่างสะบักสะบอม

"นักแสดงชายจะเป็นบุคลิกของ 'คาวบอยยุคใหม่' โดยสวมหมวกคาวบอย ไซเบอร์ยนต์ ซึ่งมีลักษณะของผู้ชายกวนๆ มีความร้ายอยู่ในตัว ส่วนนักแสดงหญิงจะต้องดูสวย ฉ่ำว โดดเด่นพอที่จะทำให้ผู้ชายมีความพยายามที่จะทุ่มเทเพื่อเข้าถึงผู้หญิงคนนี้ได้"

คุณปริทัศน์เผยต่อว่าสถานที่ถ่ายทำได้ใช้ถนนเป็นหลัก โดยเป็นบรรยากาศกลางคืน การออกแบบเครื่องแต่งกายนักแสดงนั้นผู้ชายแต่งดูคล้ายคาวบอย ส่วนผู้หญิงใส่เสื้อเกาะอกเพื่อให้ดูทันสมัย

4) สารในมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัส

คุณปริทัศน์เผยว่าในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงสาหัสจะเน้นความบันเทิงเป็นหลักให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสนุกสนานไปกับเนื้อเรื่อง โดยนำเสนอแนวคิดของมิวสิกวิดีโอเป็นเรื่องของพระเอกเล็กเป็นคนที่รักกับนางเอก และเมื่อขับรถเจอนางเอกที่ขับรถมาโดยบังเอิญพระเอกก็พยายามเข้าไปในรถของนางเอกอย่างสมบุกสมบันเพื่อที่จะเอาหมวกคาวบอยของตัวเองที่อยู่ในรถนางเอกกลับคืน ส่วนนางเอกก็ไม่สนใจใยดีต่อการที่พระเอกพยายามเข้ามาในรถของตน

เมื่อวิเคราะห์ในมุมมองของนักวิชาการแล้ว ไม่ว่าจะจะเป็นนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ คือ อาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัย ตลอดจนนักวิชาการด้านจิตวิทยา คือ รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เรวดี ทุกท่านล้วนมีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ไม่มีสารเชิงบวก

โดยอาจารย์พจนามีความคิดสอดคล้องกับอาจารย์วงหทัยว่า "มิวสิกวิดีโอนำเสนอในลักษณะของการอุปมาอุปมัย คือ ผู้ชายอยากประชิดประชันผู้หญิงที่เลิกรากัน ซึ่งเนื้อหาของเพลงและภาพไปด้วยกันไม่ได้ ไม่สอดคล้องกัน แต่มิวสิกวิดีโอเรื่องนี้น่าสนใจในแง่การติดตามชมเนื้อหา มีเทคนิคการผลิตดี การนำเสนอด้วยรูปแบบนี้จะเรียกร้องความสนใจและการติดตามชมของผู้ชมได้ ผู้ชมจะอยากรู้ผลสรุปของเนื้อหา"

ในขณะที่เดียวกันนักวิชาการทุกท่านได้พบสารเชิงลบที่แฝงอยู่ในมิวสิกวิดีโอ โดยอาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัย เห็นพ้องกันว่ามิวสิกวิดีโอมีการสร้างวีรบุรุษ (Hero) แบบผิดๆ ผ่านตัว

แสดงชายที่มีพฤติกรรมบ่าบิ่น ความถือดี เหมือนจะนำเสนอถึงการแก้แค้น ประชดประชันว่า หากรักไม่สมหวังก็ต้องโต้ตอบหรือจะทำอะไรบางอย่างไป ดูเหมือนพระเอกจะยอมทำทุกอย่าง เพื่อให้ตัวเองเป็นวีรบุรุษในสายตาของนางเอก

สำหรับ รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เรวดีมีความเห็นตรงกันซึ่งสนับสนุนมุมมองของ อาจารย์พจนา และ อาจารย์วงษ์หทัยว่ามีวลีชีวิตโอได้นำเสนอความรุนแรง การเสี่ยงอันตราย โดยให้ความอันตรายหรือความรุนแรงนั้นทำให้ดูสนุกสนาน ไม่ว่าจะเป็นการเกะรูด การปิ่นรูด การขึ้นรูด คึกคักขณะที่รถกำลังแล่น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้ แต่มีวลีชีวิตโอไม่เสนอผล อันตรายใดๆ อันเกิดจากการกระทำดังกล่าวเลย

"สารเชิงลบที่เห็นชัดเจนคือการกระทำที่จะเอาชนะอีกฝ่ายโดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา ดังเช่น กรณีที่นางเอกขับรถให้เร็วขึ้นเพื่อให้พระเอกเกะรูดไม่ได้ หรือการที่พระเอกพยายามเกะรูดนางเอกเพื่อเข้าไปในรถให้ได้โดยไม่กลัวจะเป็นอันตราย" อาจารย์เรวดีอธิบาย

นอกจากนั้นแล้ว รศ. ประไพพรรณยังเสริมอีกว่าการกระทำหรือพฤติกรรมของนางเอกเป็นการส่งเสริมถึงการไม่ใส่ใจต่อความรู้สึกของคนรอบข้าง ที่แม้พระเอกพยายามจะปิ่นรูดนางเอกแต่นางเอกกลับไม่สนใจและไม่หยบย่นน้ำใจให้แก่นัก

5) อิทธิพลและผลกระทบของมีวลีชีวิตโอเพลงสาศต่อสังคมและวัฒนธรรม

คุณบริภัณฑ์ให้ความคิดเห็นว่ามีวลีชีวิตโอดังกล่าวจะให้ความบันเทิงแก่ผู้รับชมและช่วยกระตุ้นผู้รับชมให้ตัดสินใจซื้อเทปมากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบการนำเสนอของเนื้อหา มีวลีชีวิตโออาจดูรุนแรง แต่คิดว่าคงไม่มีผลเสียหายแต่อย่างใด

"เนื้อหา มีวลีชีวิตโออาจดูรุนแรงก็จริง แต่กลุ่มผู้ฟังของศิลปินวง LOSO เป็นกลุ่มผู้ใหญ่จึงมีความสามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องราวในมีวลีชีวิตโอไม่ใช่เรื่องจริงจึงไม่เกิดการเลียนแบบใดๆ ตามเนื้อหา มีวลีชีวิตโอที่จะทำให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด"

ด้วยมุมมองของนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ อาจารย์พจนาให้แง่คิดว่ามีวลีชีวิตโอดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสังคมในแง่ที่ว่าอาจทำให้เกิดการเลียนแบบการเป็นวีรบุรุษแบบผิดๆ ตามค่านิยมมีวลีชีวิตโอที่กระทำอย่างบ้าบิ่น พร้อมกับสร้างค่านิยมผิดๆ ว่า 'ตาต่อตา ฟันต่อฟัน' ต่อกองเอาชนะกัน ไม่ประนีประนอมเมื่อกรณีเกิดปัญหาขึ้น

สอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์พจนา โดยอาจารย์วงหทัยเผยว่าสังคมอาจจะเกิดแนวคิดที่ว่าหากความรักไม่สมหวัง ไม่สำเร็จ ก็น่าจะต้องมีการแก้แค้นหรือทำอะไรบางอย่างให้เกิดขึ้น

สำหรับ รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เรวดีก็มีความเห็นใกล้เคียงกับอาจารย์พจนาคือ อาจจะทำให้วัยรุ่นเลียนแบบการกระทำของพระเอกในมิวสิกวิดีโอเมื่อต้องการจะปรับความเข้าใจกับแฟน เพราะไม่เห็นว่ามีอันตรายใด อีกทั้งยังให้ความรู้สึกสนุก เร้าใจ ตื่นเต้น

“บุคลิกและการกระทำของนางเอกเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อสังคม ขาดจริยธรรม ดูใจร้ายหยิ่ง ไม่สนใจใคร ขาดความเมตตา อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยมผิดๆ ในสังคม” รศ. ประไพพรรณกล่าวสรุป

4.5 มิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

มีรายละเอียดดังนี้คือ

1) เนื้อเพลงหัวใจกระดาษ

“ตะเกียกตะกายทุ่มเท ทุ่มเทให้เธอทุกอย่าง เห็นรักของเราจืดจาง ช่องว่างตรงกลางหัวใจ เฝ้าแต่เต็มเต็มหัวใจ ให้ไปแต่ใจก็หวั่น เห็นรักกร่อนลงทุกวัน ช่องว่างไม่เต็มซึกที่ ก็เต็มลงไปแต่ใจของเธอไม่ยอมรับ ก็ให้เธอไปแต่ใจของเธอไม่โยนทิ้ง แต่เธอมีใจต่อใครต่อใครที่คนนั้น และกับฉันเธอรักแค่เพียงสายลมวูบเดียว เธอหัวใจกระดาษ เบาๆ ก็ขาด เบาๆ ก็ปลิว เธอหัวใจกระดาษ เบาๆ ก็ขาด แค่มบางเบา ก็ปลิว เคว้งคว้างล่องลอยตามสายลมรักของคนเรื่อยไป แคเธอพอใจ อยู่ไปไม่มีรักเลย หัวใจไม่มีรักเลย แต่อยากจะทำเธอทุ่มเท ทุ่มเทให้เธอทุกอย่าง แม้รักของเธอจืดจาง แต่รักของฉันมันเต็ม ก็เธอรักมากมาย สุดท่ายไม่เหลือสักสิ่ง เพราะรักของเธอไม่จริงเธอ ingsเธอทำมันเอง ก็เต็มลงไปแต่ใจของเธอไม่ยอมรับ ก็ให้เธอไปแต่ใจของเธอไม่โยนทิ้ง แต่เธอมีใจต่อใครต่อใครที่คนนั้น และกับฉันเธอรักแค่เพียงสายลมวูบเดียว เธอหัวใจกระดาษ เบาๆ ก็ขาด เบาๆ ก็ปลิว เธอหัวใจกระดาษ เบาๆ ก็ขาด แค่มบางเบา ก็ปลิว เคว้งคว้างล่องลอยตามสายลมรักของคนเรื่อยไป แคเธอพอใจ อยู่ไปไม่มีรักเลย หัวใจไม่มีรักเลย หัวใจกระดาษ หัวใจกระดาษ”

2) วัตถุประสงค์และแนวคิดมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

คุณมานพได้เปิดเผยถึงวัตถุประสงค์ในการผลิตมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษว่าเพื่อเป็นการแนะนำตัวศิลปิน 'อุ-ธรรพินทร์' ให้เป็นที่รู้จัก โดยมิวสิกวิดีโอเพลงๆ นี้ถือว่าเป็นมิวสิกวิดีโอเพลงแรกในการเปิดตัวของ 'อุ-ธรรพินทร์' ภายใต้สังกัดของบริษัท อาร์เอส โปรโมชัน 1992 จำกัด

"มิวสิกวิดีโอได้นำเสนอรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนรุ่นใหม่ ผ่านภาพของผู้หญิงที่แสวงหาและใช้โอกาสในการทำให้ตัวเองมีฐานะที่สูงขึ้น โดยให้ผู้ชมเกิดแง่คิดจากเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอ" คุณมานพเผยถึงแนวคิดการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอดังกล่าว

3) รายละเอียดการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

"ก่อนอื่นเราได้วิเคราะห์เนื้อหาเพลงและถ่ายทอดเป็นเรื่องราวโดยนำเสนอภาพชีวิตของคนรุ่นใหม่ เช่น อาชีพช่างภาพ นางแบบ และมีการใช้กระดาษเป็น Gimmick ของมิวสิกวิดีโอเพื่อเข้าชื่อเพลง อาทิ พระเอกเป็นช่างภาพ นางเอกเป็นนางแบบที่มีผลงานตามหน้านิตยสารต่างๆ ซึ่งเป็นกระดาษ มีภาพถ่าย มีบิลบอร์ดของนางเอก มีฉากธนบัตรที่ปลิวว่อน" คุณมานพกล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

สำหรับเรื่องของการจัดฉากนั้น คุณมานพได้กล่าวถึงรายละเอียดส่วนนี้ว่ามิวสิกวิดีโอได้ใช้ฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากที่ดูหรูหราเพื่อสะท้อนถึงความทะเยอทะยานของนางเอก เช่น รถเปิดประทุน คอนโดมเนียม สำนักงานหรูหรา เครื่องประดับที่ดูมีค่าต่างๆ ตลอดจนการให้บทบาทของพระเอกเป็นนักธุรกิจหนุ่มที่ร่ำรวย เป็นต้น ทั้งนี้มิวสิกวิดีโอเรื่องนี้จะมีความพิเศษตรงที่ว่ามี 2 ภาคต่อเนื่อง โดยภาคที่ 1 เป็นการปูพื้นเรื่องและสร้างปมปัญหาให้ผู้ชมติดตามในขณะที่ภาคที่ 2 จะเป็นบทสรุปของเรื่องราวทั้งหมดของเนื้อหามิวสิกวิดีโอ

4) สารในมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

คุณมานพได้เปิดเผยว่าในการสร้างสรรคมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษได้สอดใส่สาระในมิวสิกวิดีโอคือแนวคิดที่ว่าคนเราไม่ควรทุ่มเทความรักแก่คนที่ไม่รักเราเพราะจะไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด

"พระเอกซึ่งเป็นช่างภาพได้ผลักดันให้นางเอกเป็นนางแบบที่มีชื่อเสียงและได้หลงรักนางเอก แต่นางเอกกลับไม่ใยดีพระเอกหลังจากที่มีชื่อเสียงแล้ว แถมให้ความสนใจต่อนักธุรกิจหนุ่มที่

ร่ำรวยและมีโครงการที่จะแต่งงานกัน ดังนั้นพระเอกซึ่งรักและหึงหวงนางเอกมากจึงตั้งใจจะลี้มงานแต่งงานแต่กลับพบว่านางเอกไม่ได้แต่งงานแต่กลับหนีไปต่างประเทศแทนเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีขึ้นอีก" คุณผมนพเผยถึงเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

ในแง่การวิเคราะห์สารในมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษจากนักวิชาการนั้น ทั้งอาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัยมีความคิดเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวมีการนำเสนอเป็นละคร (Drama) เชิงโศกนาฏกรรม (Tragedy) ซึ่งผู้ชมจะชอบและติดตามเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอ

"เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอเป็นเรื่องราว มีการสร้างเป็นแบบ Drama ซึ่งมีครบทุกอารมณ์ อาทิ ความรัก การล้างแค้น ความอ่อนโยน ความทะเยอทะยาน การมีผลประโยชน์เข้ามาร่วมเป็นแกนในการผูกเรื่อง มิวสิกวิดีโอมีการลำดับอารมณ์ขึ้นลงเหมือนภาพยนตร์ โดยเนื้อหาดูเป็นแนวเรื่องสมัยใหม่ มีการวาง Plot เรื่องดี ผู้ชมจะให้การติดตามชมมาก" อาจารย์วงหทัยอธิบายรายละเอียดเสริม

ส่วนอาจารย์พจนามีความรู้สึกว่าเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจริงของสังคมที่ดูคล้ายๆ กับละคร คือผู้หญิงมีคนรักมากกว่า 1 คนและมีการโต้ตอบในด้านความรักซึ่งไม่เหมือนผู้หญิงไทยสมัยก่อนที่จะเก็บงำและไม่แสดงพฤติกรรมโต้ตอบใดๆ ในเรื่องความรัก

"ส่วนสารเชิงบวกที่พบในมิวสิกวิดีโอได้แก่การให้แง่มุมมองของชีวิตคนว่ามีความหลากหลายอย่าหลงเชื่ออะไรเพียงฝ่ายเดียว"

แนวคิดดังกล่าวของอาจารย์พจนาก็ใกล้เคียงกับแนวคิดถึงสารเชิงบวกในมิวสิกวิดีโอของอาจารย์เรวดีที่ว่าความรักอย่างไม่มีสติจะทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง

นอกเหนือจากนั้นอาจารย์วงหทัยได้มีความเห็นว่ามิวสิกวิดีโอให้สารเชิงบวกคือการให้ภาพถึงผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีความทะเยอทะยาน มีความคิด มีสิทธิเลือกใช้ชีวิตตามทางเดินของตนเอง แต่ รศ. ประไพพรรณกลับมีความเห็นว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวไม่มีสารเชิงบวกแอบแฝงแต่อย่างใด

ทั้งนี้ รศ. ประไพพรรณ มีความเห็นตรงกับอาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัยว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้มีการส่งเสริมความรุนแรงและความไร้สติ ดังเห็นได้จากฉากที่พระเอกจุดไฟเผา

รูปถ่ายของนางเอกด้วยความโกรธแค้น ตลอดจนการใช้อาวุธปืนเพื่อลี้ภัยแต่งงานของนางเอก และพระรอง

“นอกจากนั้นมิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ยังสื่อให้เห็นถึงการไร้จริยธรรมของนางเอกเพราะให้ความหวังกับคนแล้วทอดทิ้งเขาไป โดยเป็นการสื่อให้เห็นถึงความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ความทะเยอทะยานผ่านการกระทำของนางเอก และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือมิวสิกวิดีโอไม่มีการนำเสนอถึงผลลัพธ์เชิงลบจากการกระทำของนางเอกเลย ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องแก่ผู้รับชม”
รศ. ประไพพรรณอธิบายเสริม

“เนื้อหาบอกว่านางเอกจะแต่งงานกับพระรองแต่ไม่ได้แต่งซึ่งถือว่าผิดจริยธรรม แม้บางคนอาจจะบอกว่านางเอกมีสิทธิที่จะทำอย่างนั้นได้ แต่อย่าลืมว่าการกระทำใดๆ จะต้องไม่รุกรานสิทธิของผู้อื่น ซึ่งในมิวสิกวิดีโอดูเหมือนว่านางเอกจะให้ความหวังจะแต่งงานกับพระรองแต่ก็ล้มเลิก แสดงให้เห็นว่านางเอกไม่เคารพสิทธิคนอื่น”

นอกจากนั้นอาจารย์พจนายังพบอีกว่ามิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวได้ส่งเสริมแนวคิดวัตถุนิยม อันได้แก่ การนำเสนอฉากรถเปิดประทุน เสื้อผ้าและเครื่องประดับราคาแพง ส่วนอาจารย์วงหทัยพบประเด็นที่แตกต่างกันออกไปว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ให้แนวคิดในการเป็นคนไม่จริงใจ การตีค่าของคนที่มีบุญคุณต่ำและในมุมกลับกันก็สื่อให้เห็นถึงแนวคิดในการถือบุญคุณ

“พระเอกเป็นผู้ผลักดันให้นางเอกประสบความสำเร็จในชีวิต และเนื้อเรื่องก็สื่อให้เห็นว่าพระเอกและนางเอกมีความชอบพอกัน แต่นางเอกกลับทอดทิ้งพระเอกเพื่อไปหาผู้ชายคนใหม่ที่มีฐานะการเงินดีกว่า ซึ่งต่อมาพระเอกผู้ซึ่งยังคงหลงรักนางเอกจึงต้องการแย่งชิงนางเอกคืนจากชายคนใหม่ของนางเอกด้วยวิธีการที่รุนแรง”

สำหรับอาจารย์เรวดีพิจารณาเห็นว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวนำเสนอสารในเชิงลบคือการก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงของผู้หญิงซึ่งสามารถทำได้ด้วยการเอาร่างกายของตัวเองเข้าแลก

“ฉากที่พระเอกและนางเอกกอดกันอย่างเปิดเผยในรถที่กำลังแล่นในท้องถนนก็เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ผู้ชมเช่นเดียวกันกับฉากการอยู่กัน 2 ต่อ 2 ระหว่างพระเอกและนางเอกจนเกือบมีเพศสัมพันธ์กัน”

5) อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษต่อสังคมและวัฒนธรรม

คุณมานพให้ความคิดเห็นว่ามีวสิกวิดีโอดังกล่าวจะให้ความบันเทิงแก่ผู้รับชมและช่วยกระตุ้นผู้รับชมให้ตัดสินใจซื้อเทปมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยสร้างสรรค์คำๆ ใหม่ได้แก่คำว่า 'หัวใจกระดาษ' ซึ่งหมายถึงคนที่มีหลายใจ ไม่จริงใจในความรัก เห็นคนใหม่ที่ดีกว่าก็จะจากคนรักเก่าเพื่อไปหาคนรักใหม่

"เนื้อหามิวสิกวิดีโออาจมีฉากที่ดูรุนแรงบ้าง แต่ทั้งนี้ผู้รับชมจะพิจารณาได้เองว่าสิ่งที่นำเสนอในมิวสิกวิดีโอเป็นเรื่องไม่จริง ซึ่งจะไม่ทำให้ผู้ชมเกิดการเลียนแบบ นอกจากนี้มิวสิกวิดีโออาจส่งผลให้ผู้หญิงมีความแข็งแกร่ง เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดและแสวงหาความสำเร็จมากขึ้น"

สำหรับการวิเคราะห์สารในมิวสิกวิดีโอจากนักวิชาการได้ผลดังนี้คือ อาจารย์พจนา และอาจารย์วงหทัยมีความเห็นพ้องกันว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ไม่สามารถตีความได้ในทิศทางเดียวกันว่าถูกหรือผิด เนื่องจากนำเสนอในรูปแบบของละคร (Drama) สะท้อนมาจากชีวิตจริงของสังคม ซึ่งการเลือกตัดสินใจของแต่ละบุคคลไม่มีเกณฑ์ที่จะมาตัดสินว่าถูกหรือผิด ทั้งนี้ภาพยนตร์หนึ่งเรื่องจะสามารถตีความหมายได้มากโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาที่ยาวจะยิ่งตีความได้มาก การตีความหรือผลกระทบจะมีความหลากหลาย

"แต่โดยอิทธิพลกว้างๆ แล้วมิวสิกวิดีโออาจทำให้ผู้รับชมเกิดการแสดงออกทางด้านความรักที่ไม่เหมาะสม โดยอาศัยความรุนแรงเป็นแนวทางแก้ปัญหา พร้อมกับให้แง่คิดแก่สังคมในการเรียนรู้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องของความรักที่จะต้องพิจารณาหลายๆ มุมก่อนที่จะตัดสินใจรักและทุ่มเทให้กับใคร" อาจารย์วงหทัยแสดงความคิดเห็น

ซึ่งอาจารย์พจนายังกล่าวเสริมอีกว่าเนื่องจากเพลงดังกล่าวเป็นเพลงที่ติดหูและเรื่องราวในมิวสิกวิดีโอที่น่าสนใจ จึงทำให้ผู้รับชมจดจำและเลียนแบบแง่มุมแง่คิดของมิวสิกวิดีโอได้ง่าย

สำหรับ รศ. ประไพพรรณกล่าวว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวมีการส่งเสริมการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาและสร้างค่านิยมของความไร้จริยธรรมในเชิงบวกหรือมองว่าเป็นเรื่องถูกต้อง

“ลักษณะพฤติกรรมของนางเอกแสดงออกถึงการละเมิดสิทธิ ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น ทั้งมิวสิกวิดีโอไม่แสดงให้เห็นผลกรรมของการกระทำของนางเอกเลยว่าผิด จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบผิดๆ นอกจากนั้นการถูกเนื้อต้องตัวระหว่างหญิงชาย ดังเช่นพระเอกและนางเอกกอดกันนั้น แม้ว่าสังคมปัจจุบันจะมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่จริงๆ แล้วเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มิวสิกวิดีโอจึงส่งเสริมค่านิยมที่ไม่ถูกต้องนี้ให้หนักแน่นขึ้น”

ส่วนอาจารย์เวรดีให้ความเห็นว่ามิวสิกวิดีโอดังกล่าวอาจสร้างอิทธิพลต่อสังคมในด้านการให้ค่านิยมในการให้ความสำคัญกับชื่อเสียง เงินตรา ทรัพย์สินสมบัติมากกว่าความเป็นมนุษย์ของตัวเองและมนุษย์สามารถทำได้ทุกอย่างเพื่อเงิน

5. วัตถุประสงค์และแนวคิดของมิวสิกวิดีโอ

จากการวิเคราะห์มิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ผลการศึกษาดังขั้นตอนในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอ ซึ่งผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดมีความเห็นเป็นแนวเดียวกันว่าขั้นตอนแรกจะต้องมีการกำหนดบุคลิก ลักษณะของศิลปินที่จะสร้างภาพ ความเป็นตัวตนของศิลปินที่จะต้องสื่อเป็นแบบใด ตลอดจนการตั้งวัตถุประสงค์ของมิวสิกวิดีโอเรื่องนั้นๆ แล้วจึงสร้างแนวคิดของมิวสิกวิดีโอ

“อุ๋-ธรรพ์ณธร เคยเป็นนักร้องวง TNT มาก่อนคนอาจติดภาพความเป็นร็อคดิบๆ เมื่ออุ๋ได้ย้ายมาอยู่สังกัดของอาร์เอส เราได้สร้างบุคลิกของอุ๋ใหม่โดยเป็นร็อคคุณภาพ ดุดี เน้นขายความสามารถ ขายเสียง ขายความเป็นนักร้องคุณภาพโดยมีรางวัลรับประกันจากสี่สัน อะวอร์ดของอุ๋” คุณมานพเกริ่นนำถึงความหมายและแนวทางการสร้างบุคลิกของศิลปิน ‘อุ๋-ธรรพ์ณธร ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา’

เช่นเดียวกันกับความเป็นศิลปินวงใหม่อย่าง ‘Mr. Team’ ซึ่งคุณอภิชาติได้กล่าวถึงการกำหนดบุคลิกศิลปินวงนี้ว่าจะสร้างความแตกต่างจากศิลปินวงอื่นๆ ด้วยการเสนอขายความสามารถของสมาชิกวงทุกคนซึ่งเป็นนักดนตรีอาชีพมาก่อน เน้นการแสดงความสามารถของสมาชิกวงที่ทั้งร้องและเล่นดนตรีได้ ดูทันสมัยและมีความเป็นมืออาชีพทางด้านดนตรี

ส่วนศิลปินที่เคยมีผลงานมาก่อนหน้าอย่าง ‘LOSO’ นั้นคุณบริษัทก็ได้เปิดเผยรายละเอียดในการกำหนดบุคลิกของศิลปินว่าอัลบั้มชุด ‘Rock & Roll’ ก็ยังคงที่จะรักษาภาพลักษณ์ต่อเนื่องของความเป็นนักดนตรีที่ดูเรียบง่ายและมีความสามารถทางด้านดนตรีอย่างแท้จริง

"เราได้วางบุคลิกของ LOSO ให้แสดงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของศิลปินจริงๆ ที่มีความสามารถทำเพลงเอง เป็นนักดนตรีด้วย ดูเรียบง่าย ติดดิน โดยนำเสนอจุดขายถึงความเป็นคนทำเพลงหรือจากความรู้สึกจริง มีความจริงใจ เพลงรักก็บอกรักตรงๆ เสียใจก็เสียใจ เราขาย LOSO ที่คุณภาพของเสียงร้องและมีมือการทำงาน"

และเมื่อจะมีการสร้างหรือผลิตมิวสิกวิดีโอขึ้น ผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดก็ล้วนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของมิวสิกวิดีโอ โดยรูปแบบของวัตถุประสงค์สามารถที่จะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1. เพื่อแนะนำศิลปิน อันเป็นกรณีของการเปิดตัวศิลปินใหม่อย่าง Mr. Team ที่ใช้มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลีเปิดตัว หรือศิลปินที่เคยมีผลงานแล้วแต่ใหม่ในสังกัดค่ายเพลงอย่างคู่-ธรรมพันธ์ที่ใช้มิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาดเปิดตัวเช่นกัน 2. เพื่อตอกย้ำชื่อศิลปิน ชื่อเพลงหรือชื่ออัลบั้มอย่างคู่-ธรรมพันธ์ที่ใช้มิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินตอกย้ำชื่อของศิลปินให้หนักแน่นขึ้น และ 3. เพื่อตอกย้ำความดังอย่างศิลปิน LOSO ที่เคยมีผลงานเพลงมาแล้วหลายชุด

"สำหรับมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์นั้นเราได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อตอกย้ำความดังของศิลปินวง 'LOSO' นอกจากนั้นเพลงๆ นี้ยังเป็นที่นิยมของผู้ฟัง โดยติดอันดับของการจัดอันดับความนิยมเพลงตามคลื่นวิทยุสถานีต่างๆ อีกด้วย" คุณบรรณรักษ์ขยายความ "เราผลิตมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัสก็เพื่อตอกย้ำความดังของศิลปินวง LOSO ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของผลงานเพลงดังกล่าว โดยเพลงนี้มีจังหวะที่สนุกสนาน สามารถสร้างอารมณ์ร่วมกับผู้ชมได้ดีโดยเฉพาะเมื่อศิลปินเล่นคอนเสิร์ต"

และในประเด็นสุดท้ายของกระบวนการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอคือการกำหนดแนวคิดของมิวสิกวิดีโอ ซึ่งผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดได้ให้มุมมองถึงแนวคิดของมิวสิกวิดีโอที่สร้างสรรค์แต่ละเรื่องโดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันกันไปไม่ว่าจะเป็นการใช้ที่มาของเพลงในการกำหนดแนวคิดของมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ที่ LOSO แต่งเพลงขึ้นขณะที่ออกทัวร์คอนเสิร์ตโดยได้แรงบันดาลใจจากสภาพบรรยากาศธรรมชาติยามค่ำคืน หรือการสะท้อนจากเนื้อหาของเพลงอย่างมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน และเพื่อแนะนำสมาชิกของวงหรือการสร้างความตระหนักรู้ในชื่อเพลง ชื่อวงและชื่ออัลบั้มอย่างมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี

"เราได้ตั้งวัตถุประสงค์ของมิวสิกวิดีโอเพลง 'เจ้าช่อมาลี' เพื่อที่จะแนะนำศิลปินวง 'Mr. Team' เนื่องจากเป็นวงศิลปินที่เพิ่งมีอัลบั้มแรก จึงต้องการแนะนำความเป็นมืออาชีพในด้าน

ดนตรีและสมาชิกต่างๆ ในวงให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้ชม พร้อมทั้งสร้างการจดจำ ตระหนักในชื่อวงตลอดจนชื่อเพลงและอัลบั้ม”

6. การสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอ

จากมุมมองกระบวนการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพื่อที่จะถ่ายทอดบทเพลงเป็นเรื่องราวของมิวสิกวิดีโอ นั้นสามารถแบ่งวิธีในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเป็น 2 แนวทางคือการวิเคราะห์เนื้อหาเพลงและการวิเคราะห์ทำนองและอารมณ์เพลงก่อนจึงจะกำหนดเรื่องราวในมิวสิกวิดีโอ

คุณมานพเผยว่าได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพลงก่อนว่าเนื้อเพลงกล่าวถึงอะไร ต้องการจะสื่ออะไรแล้วจึงถ่ายทอดเป็นเรื่องราวของมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินและหัวใจกระดาด ในขณะที่คุณบรรณภัตและคุณอภิชาติมีหลักในการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเหมือนกันคือจะทำการวิเคราะห์ทำนองและอารมณ์เพลงก่อนจึงกำหนดเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ สาคัดและเจ้าช่อมาลี

"หลังจากที่วิเคราะห์ทำนองเพลงสาคัดแล้วจึงได้ถ่ายทอดอารมณ์เพลงให้เป็นเรื่องราวที่ดูสนุกสนาน ถ่ายทอดเนื้อหาโดยใช้ลักษณะของภาพยนตร์แนว Action แบบภาพยนตร์ต่างประเทศที่ดูลุ้นระทึก สะใจ โดยอาศัยฉากไล่ล่าของรถและความบ้าบิ่นของผู้ชายที่พยายามที่จะเข้าไปในรถอย่างสะบักสะบอม" คุณบรรณภัตกล่าวเสริม

ส่วนคุณอภิชาติกล่าวถึงรายละเอียดของการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลีว่า "เราเริ่มต้นการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอด้วยการวิเคราะห์อารมณ์เพลง แล้วถ่ายทอดเป็นมิวสิกวิดีโอซึ่งต้องการนำเสนอภาพความเป็นมืออาชีพ ความสามารถทางด้านดนตรีของวง นำเสนอภาพของเมืองในยามกลางคืนที่มีสีสันและความหลากหลายสอดคล้องกับอารมณ์เพลง โดยใช้สถานที่ถ่ายทำเป็นกรุงเทพฯ ยามกลางคืน"

หลังจากขั้นตอนการวิเคราะห์แก่นของเพลงหรืออารมณ์เพลงแล้ว ผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทุกท่านเห็นพ้องกันว่าลำดับต่อไปคือการนำความหมาย แนวคิดของเพลงมาแตกเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อสื่อความหมายตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนก่อนหน้า โดยจะทำการจัดเตรียมนักแสดง เครื่องแต่งกาย จากหรือสถานที่ถ่ายทำ อุปกรณ์ประกอบฉากและการแต่งหน้าทำผมนักแสดงให้สอดคล้องและสามารถสื่อความหมายตามแนวคิดที่กำหนดไว้

โดยคุณมานพเผยแพร่รายละเอียดในขั้นตอนดังกล่าวว่าได้นำชื่อเพลง 'คนเดินดิน' มาแตกเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เกี่ยวกับเท้าหรือความติดดินเพื่อสื่อความหมายและเพื่อต่อยอดชื่อเพลงอีกครั้ง คือ พระเอกของเรื่องเป็นคนธรรมดาที่มีอาชีพขายรองเท้า และมีฉากที่พระเอกวิ่งเท้าเปล่าเพื่อตามช่วยเหลือนางเอกและมีเศษดินติดเท้าตุลปรก

ส่วนคุณบริษัทเผยแพร่หลักในการคัดเลือกนักแสดงในมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ว่า "เราได้ถ่ายทำมิวสิกวิดีโอเป็นฟิล์มโดยกำหนดโทนสีของภาพให้ดูค่อนข้างมืด เพื่อสร้างและสะท้อนอารมณ์เพลงให้ดูเหงาๆ และใช้นักแสดงหญิงเพื่อเสริมความสมบูรณ์ของเนื้อหาเพลง โดยคัดเลือกผู้หญิงที่ดูลักษณะเป็นแบบไทยๆ เพื่อให้เข้ากับบุคลิกของศิลปินนักร้องที่ดูเรียบง่าย ธรรมดา"

"นักแสดงชายในมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัสจะเป็นบุคลิกของ 'ดาวบอยยุคใหม่' โดยสวมหมวกดาวบอย ขีบริดจ์ ซึ่งมีลักษณะของผู้ชายกวนๆ มีความร้ายอยู่ในตัว ส่วนนักแสดงหญิงจะต้องดูสวย เฉียว โดดเด่นพอที่จะทำให้ผู้ชายมีความพยายามที่จะทุ่มเทเพื่อเข้าถึงผู้หญิงคนนี้ได้"

สำหรับชุดของนักแสดงนั้นคุณอภิชาติได้เผยถึงแนวคิดในการพิจารณาชุดและการแต่งหน้าทำผมของนักแสดงในมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลีว่าได้ให้นักแสดงใช้เสื้อผ้าที่ดูทันสมัย มีสีสัน ลวดลาย แต่งหน้าเข้มสำหรับศิลปินนักร้องนำของวงและทำผมทันสมัยให้ดูเป็นวัยรุ่น สำหรับสมาชิกในวงที่เหลือซึ่งเป็นผู้ชายก็แต่งตัวให้ดูแปลกตา เช่น ชุดแจ๊คเก็ตหนังหรือชุดดาวบอยเพื่อสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลงและฉากของเพลง เป็นต้น

สำหรับประเด็นในเรื่องการจัดฉากหรือสถานที่ถ่ายทำนั้นผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอต่างมีความคิดเห็นตรงกันที่จะใช้ฉากเป็นเครื่องมือเสริมในการสะท้อนถึงแนวคิดของเพลง โดยฉากของมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินนั้น คุณมานพเผยว่าได้ใช้บรรยากาศของบ้านเรือนธรรมดาสำหรับเป็นบ้านของพระเอกและบ้านที่ดูหรูหราสำหรับเป็นบ้านของนางเอกเพื่อใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เหล่านี้สร้างสถานะทางสังคมที่แตกต่างของพระเอกและนางเอก หรือบรรยากาศธรรมชาติในมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ ตลอดจนการใช้แหล่งท่องเที่ยวของกรุงเทพฯ ยามราตรีเป็นฉากในมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมาลี และการใช้ถนนเป็นฉากในมิวสิกวิดีโอเพลงสาหัส

และองค์ประกอบสุดท้ายที่จะทำให้มิวสิกวิดีโอมีความสมบูรณ์มากขึ้นคือการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อเสริมความหนักแน่นของเนื้อหามิวสิกวิดีโอ ซึ่งคุณมานพกล่าวว่าได้ใช้ฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากที่ดูหรูหรา เพื่อสะท้อนถึงความทะเยอทะยานของนางเอก เช่น รถเปิดประทุน

คอนโดมิเนียม สำนักงานหรูหรา เครื่องประดับที่ดูมีค่าต่างๆ ตลอดจนการให้บทบาทของพระรอง เป็นนักธุรกิจหนุ่มที่ร่ำรวย เป็นต้นในมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาก

7. สารในมิวสิกวิดีโอ

จากมิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่อง เมื่อนักวิชาการและผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอได้พิจารณาแล้วได้เผยว่ามิวสิกวิดีโอมีทั้งสารเชิงบวกหรือการให้สาระในเชิงสร้างสรรค์และสารเชิงลบหรือการทำลาย สอดแทรกในมิวสิกวิดีโอเรื่องต่างๆ ทั้งนี้สารเชิงบวกที่พบร่วมในมิวสิกวิดีโอได้แก่การให้มุมมอง ด้านดีในเรื่องความรักเป็นส่วนใหญ่ การให้แนวคิดช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน การตักเตือนการเที่ยว กลางคืน การสร้างหรือให้ภาพของผู้หญิงสมัยใหม่และการให้ความบันเทิง

ทั้งนี้คุณมานพและนักวิชาการทั้งหมดเห็นว่ามิวสิกวิดีโอมีการแฝงเนื้อหา ปรัชญาหรือมุมมองด้านความรักในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการชี้และให้แง่คิดหรือความหวังว่าความรักจริงย่อม ไม่มีอุปสรรคขวางกั้น เช่น ฐานะของคู่รักที่ต่างกันมากอย่างพระเอกและนางเอกในมิวสิกวิดีโอ เพลงคนเดินดิน

สอดคล้องกับแนวคิดของอาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณว่ามิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวมีการสอดใส่ความคิดที่ว่าสังคมได้เปิดโอกาสให้คนทุกระดับได้รู้จักกันมากขึ้น ความรักไม่มีชนชั้น ฐานะไม่เป็นปัจจัยกีดกันความรัก คู่รักสามารถร่วมลำบากด้วยกันได้

“มิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวใช้รูปแบบการถ่ายทอดในลักษณะเหมือนจำลองชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน (Slice of Life) โดยได้มีการสอดใส่ความคิดที่ว่าสังคมได้เปิดโอกาสให้คนทุกระดับได้รู้จักกันมากขึ้น ความสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องอิงบนพื้นฐานของฐานะ ดังจะเห็นได้จากความแตกต่างระหว่างฐานะของพระเอกและนางเอกที่บุคคลทั้ง 2 ก็สามารถรักใคร่กันได้” อาจารย์วงหทัยอธิบายเสริม

และทั้งนี้อาจารย์เรวดีได้พบว่ามีการให้แง่มุมของแนวคิดด้านความรัก ความผูกพันในความรักและความรักเดียวใจเดียวในมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์ แต่ทั้งนี้อาจารย์พจนากลับพบว่ามิวสิกวิดีโอมีการให้มุมมองของความรักในด้านการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกันของคนรักในมิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์

“แม้มิวสิกวิดีโอดังกล่าวมีเนื้อหาที่ดี ฟังสบาย ง่ายต่อการเข้าใจแต่ให้สารเชิงบวกที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่มีเนื้อหาอะไรที่เป็นเรื่องเป็นราว แต่ถ้าจะพบสารเชิงบวกก็น่าจะเป็นการที่มิวสิกวิดีโอแสดงให้เห็นถึงการที่ชายหญิงยังเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน เช่นว่า ถ้าชายชอบผู้หญิงแต่ผู้หญิงรู้สึกไม่ชอบแต่ผู้ชายก็ยังฝันก็ต้องเอาตัวผู้หญิงมาให้ได้ หรือถ้าผู้หญิงไม่รัก ผู้ชายก็ต้องบังคับขู่เชือดผู้หญิงเหมือนหลายๆ มิวสิกวิดีโอที่สื่อให้เห็นเรื่องดังกล่าว แต่ในมิวสิกวิดีโอเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าแต่ละฝ่ายแสดงสิทธิและเคารพในสิทธิระหว่างกันด้วยดี”

และในมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระด้างนั้น คุณมานพ อาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัย พบแนวคิดแฝงในด้านความรักในมิวสิกวิดีโอที่คล้ายกันว่าคนเราไม่ควรที่จะทุ่มเทเพื่อความรักมากเกินไป โดยเฉพาะการทุ่มเทความรักแก่คนที่ไม่รักเราซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใดหรือความรักอย่างไร้สติจะส่งผลเสียต่อตนเอง

นอกจากสารเชิงบวกในด้านความรักแล้ว อาจารย์เรวดีพบว่ามิวสิกวิดีโอก็ยังให้แง่คิดในด้านการช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อนหรือเมื่อเขาตกอยู่ในอันตรายโดยพบจากมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน ดังจะเห็นได้จากการที่พระเอกได้พยายามช่วยเหลือนางเอกในตอนต้นของเรื่องต่างๆ ที่พระเอกก็เป็นคนธรรมดาๆ ไม้มีความเก่งกล้าอะไร

อาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัยยังแสดงความคิดเห็นว่ามิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อม่าลีมีการเตือนผู้หญิงว่าอย่าไปเที่ยวกลางคืนจนเกินควร อย่าเที่ยวจนลืมไปว่ามีคนเป็นห่วง มีคนรออยู่ที่บ้าน ซึ่งอาจเป็นพ่อแม่หรือครอบครัวและการหายออกจากบ้านเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนั้นอาจารย์วงหทัยยังพบว่ามิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระด้างมีการให้ภาพหรือแสดงบทบาทของผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีความทะเยอทะยาน มีความคิด มีสิทธิเลือกใช้ชีวิตตามทางเดินของตนเอง

และประเด็นสุดท้ายที่มิวสิกวิดีโอเสนอสารเชิงบวกคือมิวสิกวิดีโอทุกเรื่องให้ความสุขความบันเทิงแก่ผู้ชม ซึ่งผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทุกคนให้ความเห็นตรงกันในประเด็นดังกล่าวโดยสอดคล้องกับมุมมองของอาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณที่ว่ามิวสิกวิดีโอเพลงคินจันท์สร้างอารมณ์ที่ดี ความสบายใจในการรับชม

“มิวสิกวิดีโอเป็นงานศิลป์ที่สร้างอารมณ์สุนทรีย์ให้แก่ผู้ชม เนื่องจากท่วงทำนองเพลงซาละเอียดอ่อน มีภาพประกอบที่ให้อารมณ์ร่วม ภาพดูสวยงาม ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกอารมณ์และทัศนคติที่ดี” อาจารย์วงหทัยเสริมรายละเอียด

ซึ่งทั้งนี้นักวิชาการทุกท่านได้มีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเพลงสากลไม่มีการให้สารเชิงบวกหรือการสร้างสรรค์ในมิวสิกวิดีโอเลย

นอกจากมิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่องจะมีสารเชิงบวกแฝงอยู่แล้ว นักวิชาการทุกท่านยังได้พบสารเชิงลบที่แฝงในมิวสิกวิดีโอเรื่องต่างๆ ในขณะที่ผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอไม่พบสารเชิงลบแฝงในมิวสิกวิดีโอแต่อย่างใด ทั้งนี้สารเชิงลบที่พบร่วมในมิวสิกวิดีโอได้แก่การนำเสนอความรุนแรง การส่งเสริมความรักในทางในทางที่ผิด การตกตางผู้หญิง การนำเสนอการไร้ความเมตตาจริยธรรม การกระตุ้นให้คนอยากเที่ยวกลางคืน การสร้างวีรบุรุษแบบผิดๆ การแบ่งแยกชนชั้นหรือการดูถูกคนที่มีความฐานะต่ำกว่า การเสนอเนื้อเรื่องที่ไม่เหมาะสม การส่งเสริมแนวคิดวัตถุนิยม การเป็นคนไม่จริงใจ และการเสนอบุคลิกที่ไม่สุภาพของศิลปิน

ทั้งนี้นักวิชาการทุกท่านมีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอมีการแฝงความรุนแรงในเนื้อหาโดยอาจารย์พจนา และ อาจารย์วงหทัย มีความเห็นที่ตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเพลงสากลมีการเสนอแนวคิดการแก้แค้น การประชดรักในรูปแบบอุปมาอุปมัย ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองของ รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์วงหทัยว่ามิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวได้นำเสนอความรุนแรง การเอาชนะอีกฝ่ายโดยไม่สนใจผลที่ตามมา การเสี่ยงอันตราย โดยนำความอันตรายหรือความรุนแรงนั้น ทำให้ดูสนุกสนาน ไม่ว่าจะเป็นการเกะรถ การปีนรถ การขึ้นรถอีกคันขณะที่รถกำลังแล่น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้แต่มิวสิกวิดีโอไม่เสนอผลอันตรายใดๆ อันเกิดจากการกระทำดังกล่าวนี้เลย

“สารเชิงลบที่เห็นชัดเจนคือการกระทำที่จะเอาชนะอีกฝ่ายโดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา ดังเช่น กรณีที่นางเอกขับรถให้เร็วขึ้นเพื่อให้พระเอกเกาะรถไม่ได้ หรือการที่พระเอกพยายามเกาะรถนางเอกเพื่อเข้าไปในรถให้ได้โดยไม่กลัวจะเป็นอันตราย” อาจารย์เวรดีอธิบาย

นอกจากนั้นอาจารย์พจนา, อาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณ มีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษมีการนำเสนอความรุนแรงและความไร้สติตั้งเห็นได้จากจากที่พระเอกจุดไฟเผารูปถ่ายของนางเอกด้วยความโกรธแค้น ตลอดจนการใช้อาวุธปืนเพื่อลั่นพื้แต่งงานของนางเอกและพระรอง ซึ่งอาจารย์พจนายังพบความรุนแรงเล็กน้อยในมิวสิกวิดีโอเพลงคน

เดินดิน คือ จากการจัดตัว การเกิดอาชญากรรมในเนื้อหามิวสิกวิดีโอช่วงแรก แต่ก็เห็นว่าไม่ได้มีความสำคัญอะไรมากมายเพราะเป็นเพียงตัวเปิดเรื่องในตอนแรกเท่านั้น

ทั้งนี้ในประเด็นการส่งเสริมความรักในทางในทางที่ผิดนั้น อาจารย์วงหทัยพบในมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินว่ามิวสิกวิดีโอมีการส่งเสริมความรักระหว่างหนุ่มสาวมากกว่าความรักของพ่อแม่ที่มีให้ต่อลูก อันเห็นได้จากการที่พ่อแม่นางเอกเป็นห่วงที่นางเอกหนีออกจากบ้านโดยส่งคนมาตามกลับ แต่นางเอกกลับอาศัยบ้านพระเอกและเกิดความชอบพอกัน

นอกจากนั้นในมิวสิกวิดีโอเพลงเดียวกันอาจารย์วงหทัย และ อาจารย์เรวดีมีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอมีการสร้างค่านิยมผิดๆ ที่ว่าชายและหญิงสามารถใช้ชีวิตคู่ร่วมกันได้โดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานหรือทำตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย โดยอาจที่จะแยกทางกันได้หากชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จซึ่งถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาในสังคม

ในมุมมองประเด็นเดียวกัน อาจารย์พจนา และ รศ. ประไพพรรณ กลับมองว่าเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอที่สื่อออกมาว่าพระเอกและนางเอกซึ่งเพิ่งรู้จักกันและพานางเอกไปอาศัยที่บ้านไม่น่าจะมีผลหรือเป็นสารเชิงลบแต่อย่างใด โดยอาจารย์พจนาให้เหตุผลว่าปัจจุบันสังคมไทยเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นการที่ชายหญิงอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้อยู่ในรูปแบบขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนวัฒนธรรมโบราณจึงไม่ใช่เรื่องแปลก

"เพียงแต่การใช้ชีวิตคู่ของชายหญิงที่ยังไม่ได้มีการแต่งงานไม่เป็นการแสดงออกถึงการสูญเสีย Identity ของสังคมไทย หากมิวสิกวิดีโอหรือสื่อต่างๆ จะสร้างความเสียหายต่อขนบธรรมเนียมประเพณีจริงก็คงทำไม่ได้เพราะผิดหลักจรรยาบรรณของสื่อมวลชน แต่ถ้าจะให้ดีสื่อมวลชนควรสอนปรัชญาความรัก การใช้ชีวิตคู่ให้ละเอียด"

และทั้งนี้อาจารย์เรวดียังพบอีกว่ามิวสิกวิดีโอเพลงคืนจันทร์นำเสนองานเกี่ยวกับความรักมากเกินไปโดยสื่อถึงการหมกมุ่น ค่ำคืนคิดถึงแต่เรื่องของหญิงสาวที่ตนเองรักมากเกินไป คิดถึงแต่เรื่องอดีตที่ผ่านมาจนไม่คิดถึงอนาคตข้างหน้าว่าควรจะทำอย่างไรกับชีวิต

สำหรับสารเชิงลบในด้านการตกค้างผู้หญิงนั้น อาจารย์พจนาแสดงความคิดเห็นต่อมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อม่าลีว่ามิวสิกวิดีโอเป็นลักษณะของเนื้อเรื่องที่ดูเหนือจริงในการนำเสนอ มีการตกค้างผู้หญิงและมีการใช้สัญลักษณ์แอบเร้นในเนื้อหา

"เนื้อหาไมวสิกวิทีโอดูเหมือนฉากนางผู้หญิงซึ่งสื่อถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยการเที่ยวกลางคืน เป็นการมองผู้หญิงในเชิงลบและมีการใช้สัญลักษณ์แฝงในไมวสิกวิทีโอได้แก่ คำว่า 'เจ้าช่อมาลี' ซึ่งมีท่อนเพลงที่ให้ความรู้สึกความหมายถึงผู้หญิงซึ่งสังคมมองว่าเป็นผู้หญิงที่ดูไม่ค่อยดี คือ 'เจ้าช่อมาลีตื่นขึ้นอย่างนี้เจ้านอนไม่หลับ อีกนานก็ยังไม้อลับคงตาต่อตากับใครต่อใคร เจ้าช่อมาลียิ่งตึกยิ่งแยมยิ่งบานกันใหญ่ เจ้าคงไม่รู้อะไรว่าทำให้ใครซารอทั้งคืน' เป็นต้น"

ส่วน รศ. ประไพพรรณ มีความเห็นสอดคล้องกับอาจารย์พจนานามิวสิกวิทีโอเพลงดังกล่าวข้างต้นนำเสนอเนื้อหาโดยเปรียบเทียบว่าผู้หญิงเป็นดอกไม้ ชอบเที่ยวกลางคืน ซึ่งดูไม่ดี ไม่เหมาะสม ซึ่ง รศ. ประไพพรรณยังพบสารเชิงลบในไมวสิกวิทีโอเพลงซาหัทสและหัวใจกระต่ายในด้านการนำเสนอการไร้ความเมตตาและจริยธรรมผ่านตัวแสดงหญิงโดยกล่าวว่าการกระทำหรือพฤติกรรมของนางเอกไมวสิกวิทีโอเพลงซาหัทสเป็นการส่งเสริมถึงการไม่ใส่ใจต่อความรู้สึกของคนรอบข้าง ที่แม้พระเอกพยายามจะปิ่นรณางเอกที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย แต่นางเอกกลับไม่สนใจและไม่หยาบยื่นน้ำใจให้แก่กัน

"นอกจากนั้นไมวสิกวิทีโอเรื่องหัวใจกระต่ายยังสื่อให้เห็นถึงการไร้จริยธรรมของนางเอกเพราะให้ความหวังกับคนแล้วทอดทิ้งเขาไป โดยเป็นการสื่อให้เห็นถึงความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ความทะเยอทะยานผ่านการกระทำของนางเอก และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือไมวสิกวิทีโอไม่มีการนำเสนอถึงผลลัพธ์เชิงลบจากการกระทำของนางเอกเลย ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องแก่ผู้รับชม"

ส่วนไมวสิกวิทีโอเพลงเจ้าช่อมาลีนั้น อาจารย์เรวดีเผยว่าไมวสิกวิทีโอมีเนื้อหากระตุ้นให้คนอยากออกไปหาประสบการณ์การเที่ยวกลางคืน โดยไมวสิกวิทีโอสื่อให้เห็นถึงความสนุกสนานในการเที่ยวกลางคืน นอกจากนี้อาจารย์พจนาน และ อาจารย์วงหทัยเห็นพ้องกันว่าไมวสิกวิทีโอเพลงซาหัทสมีการสร้างวีรบุรุษ (Hero) แบบผิดๆ ผ่านตัวแสดงชายที่มีพฤติกรรมบ้าบิ่น ความถือดี เหมือนจะนำเสนอถึงการแก้แค้น ประชดประชันว่าหากรักไม่สมหวังก็ต้องโต้ตอบหรือจะทำอะไรบางอย่างไป

"ดูเหมือนพระเอกจะยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ตัวเองเป็น Hero ในสายตาของนางเอก ซึ่งวัยรุ่นชายที่มีลักษณะห้าๆ อาจจะไม่เลียนแบบพฤติกรรมนี้ได้" อาจารย์พจนานเสริมรายละเอียด

ในไมวสิกวิทีโอเพลงคนเดินดินนั้นอาจารย์เรวดีพบว่าการแฝงแนวคิดการแบ่งแยกชนชั้นหรือการดูถูกคนที่มีความฐานะต่ำกว่าและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อร้องเพลงตอนท้ายของไมวสิกวิทีโอที่

ว่า ‘แต่ถ้าหากเธอ เธอรักฉัน ถ้าเรารักกันก็หนีไปด้วยกัน’ มีความไม่เหมาะสมที่จะให้ผู้รับชมฟัง เนื่องจากส่งเสริมค่านิยมผิดๆ

อาจารย์พจนายังแสดงความคิดเห็นต่อว่ามิวสิกวิดีโอได้มีการส่งเสริมแนวคิดวัตถุนิยมโดยสังเกตได้จากมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาศที่มีการนำเสนอฉากเปิดประตูน เลื่อนผ้าและเครื่องประดับราคาแพง ส่วนอาจารย์วงหทัยพบประเด็นที่แตกต่างกันออกไปว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องดังกล่าวให้แนวคิดในการเป็นคนไม่จริงใจ การตีค่าของคนที่มีบุญคุณต่ำและในมุมมองกลับกันก็สื่อให้เห็นถึงแนวคิดในการถือบุญคุณ

ส่วนอาจารย์เรวดียังได้แสดงข้อคิดเห็นว่ามีวสิกวิดีโอมีการให้สารเชิงลบคือการก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงของผู้หญิงซึ่งสามารถทำได้ด้วยการเอาร่างกายของตัวเองเข้าแลกโดยพบจากมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาศ

“ฉากที่พระเอกและนางเอกกอดกันอย่างเปิดเผยในรถที่กำลังแล่นในท้องถนนก็เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ผู้ชมเช่นเดียวกับฉากการอยู่กัน 2 ต่อ 2 ระหว่างพระเอกและนางเอกจนเกือบมีเพศสัมพันธ์กัน”

และในประเด็นสุดท้ายได้แก่การเสนอบุคลิกที่ไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมของศิลปิน ซึ่งอาจารย์พจนาเผยว่าศิลปินชายในมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินดูเป็นลักษณะของคนที่ไม่สุภาพ เช่น การแต่งกาย การไถ่หนวดเครา การเจาะหู นอกจากนี้ศิลปินหญิงในมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อม่าลีก็เป็นการแสดงออกที่ไม่สุภาพเช่นกัน

“การแต่งตัวที่ล่อแหลม สีล้นของเสื้อผ้าที่ฉูดฉาด การแต่งหน้าเข้มลึกลับ สีเล็บที่จัดจ้าน ทรงผมตามแฟชั่นของศิลปินหญิงตลอดจนการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้สะท้อนภาพของคนที่ไม่ยึดระต่อสังคม ซึ่งสังคมจะมองว่ามีพฤติกรรมที่ไม่ดีแต่ตัวเขาเองจะมองว่าเฉยๆ เป็นเรื่องธรรมดา”

8. อิทธิพลและผลกระทบของมิวสิกวิดีโอต่อสังคมและวัฒนธรรม

จากมิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่อง เมื่อนักวิชาการและผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอได้พิจารณาแล้วได้เผยว่ามีวสิกวิดีโออาจส่งผลต่อสังคมและวัฒนธรรมทั้งเชิงบวกหรือการสร้างสรรค์และเชิงลบหรือการทำลาย โดยนักวิชาการทั้งหมดได้แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผลกระทบของมิวสิกวิดีโอ

จะอยู่ในรูปแบบของการปลุกฝังหรือการชักจูง ซึ่งนำความคิดความเชื่อและการเลียนแบบทางพฤติกรรม

โดยปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อระดับอิทธิพลของมิวสิกวิดีโอได้แก่ 1. รูปแบบการนำเสนอ ถ้าทำได้น่าสนใจมากขึ้นเท่าใด ก็ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้รับชมมากขึ้นเท่านั้น 2. การเลือกเปิดรับสาร (Media Exposure) โดยผู้รับชมแต่ละคนจะมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน อาทิ การศึกษา สภาพครอบครัว สภาพแวดล้อม ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลให้ผู้รับชมเลือกสาร ทัศนคติ ความเชื่อ และเจตจำนงได้แตกต่างกันออกไป และทั้งนี้ระดับอายุของผู้รับชมก็จะส่งต่อระดับผลกระทบด้วย ซึ่งผู้รับชมที่มีอายุน้อยจะมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และความคิดด้อยกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า ดังนั้นผู้รับชมที่มีอายุน้อยจะได้รับอิทธิพลจากมิวสิกวิดีโอมากกว่าผู้รับชมที่มีอายุมากกว่า 3. การเข้าถึงและความถี่ของการเผยแพร่มิวสิกวิดีโอ ซึ่งโดยปกติมิวสิกวิดีโอจะเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์เป็นหลักซึ่งหากมิวสิกวิดีโอมีการเผยแพร่ซ้ำๆ ก็จะมีส่งผลกระทบต่อระดับของอิทธิพลมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีมิวสิกวิดีโอยังสามารถเผยแพร่ในรูปแบบของสื่อคาราโอเกะ (Karaoke) ต่างๆ ก็จะสามารถเข้าถึงผู้รับชมได้ง่ายมากขึ้นก็จะส่งผลกระทบต่อระดับผลกระทบมากขึ้น

ทั้งนี้ในความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอต่อมิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่อง คิดว่ามิวสิกวิดีโออาจจะส่งผลกระทบต่อด้านสร้างสรรค์สังคมและวัฒนธรรมตั้งนี้เป็นการสร้างควมบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจแก่ผู้รับชม เสริมสร้างแนวคิดการประกอบธุรกิจขนาดเล็หรือกลาง (SMEs) สังคมเปิดโอกาสให้และยอมรับคนที่มีความสามารถ ส่งเสริมการแสดงความสามารถของผู้หญิง เตือนวัยรุ่นหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับการเที่ยวกลางคืน สร้างสรรค์คำใหม่ๆ เสริมแนวคิดลักษณะผู้หญิงสมัยใหม่ ให้การเรียนรู้แก่สังคมและเร่งกระตุ้นการซื้อขายสินค้าเทปเพลง

ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอทั้งหมดเห็นพ้องกันว่ามิวสิกวิดีโอจะช่วยสร้างความบันเทิง ความผ่อนคลายแก่ผู้รับชม ทำให้ผู้รับชมคลายเครียดและเกิดความสนุกสนานในการรับชมสำหรับมิวสิกวิดีโอทุกเรื่อง ซึ่งคุณมานพเสริมความคิดเห็นว่ามิวสิกวิดีโอจะส่งเสริมการประกอบธุรกิจขนาดเล็หรือกลางทางอ้อมแก่วัยรุ่น เช่น การขายรองเท้าอย่างมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน

ส่วนคุณบริภัณฑ์แสดงความคิดเห็นว่าเป็นการบอกถึงสังคมว่าได้เปิดโอกาสและให้การยอมรับแก่คนที่มีความสามารถด้านดนตรีที่อาจไม่มีรูปลักษณ์เป็นจุดขายอย่าง LOSO ซึ่งอาจส่งผลให้วัยรุ่นอยากเป็นนักดนตรีมากขึ้น หรือความคิดเห็นของอาจารย์วงหัตถ์ว่ามิวสิกวิดีโอเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้หญิง เช่น เกิดการประกอบอาชีพศิลปินนักร้องนักแสดง ดังตัวอย่างจากศิลปินหญิงของวง Mr. Team

"มิวสิกวิดีโออาจส่งผลให้วัยรุ่นที่เที่ยวกกลางคืนเกิดความตระหนักให้รีบกลับบ้านหรือเตือนวัยรุ่นและบอกกล่าวผู้ปกครองของวัยรุ่นว่าไม่ควรที่จะให้วัยรุ่นเที่ยวกกลางคืนเพราะดูไม่ดี"

ทั้งนี้อาจารย์วงหทัยให้ข้อคิดเห็นว่ามีวสิกวิดีโอให้แง่คิดแก่สังคมในการเรียนรู้ชีวิตในสังคมปัจจุบันโดยเฉพาะในเรื่องของความรักที่จะต้องพิจารณาหลายๆ มุมก่อนที่จะตัดสินใจรักและทุ่มเทให้กับใครอันเห็นได้ชัดจากมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษ

"นอกจากนี้มิวสิกวิดีโอยังช่วยสร้างสรรค์คำๆ ใหม่ได้แก่คำว่า 'หัวใจกระดาษ' ซึ่งหมายถึงคนที่มีหลายใจ ไม่จริงจังในความรัก เห็นคนใหม่ที่ดีกว่าก็จะจากคนรักเก่าเพื่อไปหาคนรักใหม่และอาจส่งผลให้ผู้หญิงมีความแข็งแกร่ง เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดและแสวงหาความสำเร็จมากขึ้น" คุณมานพเผยความคิดเห็นที่มีวสิกวิดีโออาจส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

ซึ่งผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอมีความคิดเห็นเป็นแนวทางเดียวกันว่ามีวสิกวิดีโอจะมีผลต่อการซื้อสินค้าเทป ช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมตัดสินใจซื้อเทปเพลงเร็วขึ้น

นอกจากนั้นแล้วมิวสิกวิดีโอทั้ง 5 เรื่องยังอาจจะมีอิทธิพลต่อสังคมและวัฒนธรรมในเชิงลบหรือการทำลาย โดยมีเพียงแค่นักวิชาการเท่านั้นที่ให้มุมมองถึงผลด้านเสียของมิวสิกวิดีโอซึ่งได้แก่วัยรุ่นจะเลียนแบบการใช้ชีวิตคู่ เลียนแบบบุคลิกของศิลปิน วัยรุ่นเลียนแบบการเป็นวีรบุรุษแบบผิดๆ หรือการแสดงออกทางความรักที่ไม่เหมาะสม สร้างค่านิยมแบบตาต่อตา ฟันต่อฟัน วัยรุ่นมองข้ามความห่วงใยของพ่อแม่ ส่งเสริมให้มีการเที่ยวกกลางคืนและการมั่วสุมของวัยรุ่น สร้างค่านิยมของความไร้จริยธรรม ส่งเสริมค่านิยมที่มองว่าการถูกเนื้อต้องตัวระหว่างชายหญิงให้เป็นเรื่องธรรมดาของสังคม

อาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณมองว่าผลกระทบที่สำคัญต่อสังคมและวัฒนธรรมได้แก่การเลียนแบบการใช้ชีวิตคู่ก่อนแต่งงาน กล่าวคือเด็กที่อายุน้อยก็อาจทดลองใช้ชีวิตคู่ร่วมกันแล้ว เนื่องจากเห็นภาพการใช้ชีวิตคู่ที่ดีมีความสุขจากมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดิน ส่วนอาจารย์พจนมาเผยว่าศิลปินจากมิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินหรือหัวใจกระดาษจะเป็นแม่แบบบุคลิกที่ดีไม่สุภาพให้ผู้รับชมวัยรุ่นเลียนแบบได้และมีวสิกวิดีโอเพลงสาหัสจะส่งผลกระทบต่อการสร้างค่านิยมผิดๆ ด้วย

"มิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวอาจจะส่งผลต่อการเลียนแบบการเป็นวีรบุรุษแบบผิดๆ ตามค่านิยมมิวสิกวิดีโอ พร้อมกับสร้างค่านิยมผิดๆ ว่า 'ตาต่อตา ฟันต่อฟัน' ต้องเอาชนะกัน ไม่ประนีประนอมเมื่อกรณีเกิดปัญหาขึ้น"

สอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์พจนา โดยอาจารย์วงหทัยเผยว่าสังคมอาจจะเกิดแนวคิดที่ว่าหากความรักไม่สมหวัง ไม่สำเร็จ ก็อาจจะต้องมีการแก้แค้นหรือทำอะไรรอบข้างให้เกิดขึ้น สำหรับ รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เรวดีก็มีความเห็นใกล้เคียงกับอาจารย์พจนาคือ มิวสิกวิดีโอเพลงสาเหตุอาจจะทำให้วัยรุ่นเลียนแบบการกระทำของพระเอกในมิวสิกวิดีโอเมื่อต้องการจะปรับความเข้าใจกับแฟนเพราะไม่เห็นว่ามีอันตรายใดอีกทั้งยังให้ความรู้สึกสนุก ไร้ใจ ตื่นเต้น เช่นเดียวกับมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดากที่อาจารย์วงหทัย และ รศ. ประไพพรรณมีมุมมองตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวมีการส่งเสริมการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

ทั้งนี้ อาจารย์วงหทัยพบว่ามิวสิกวิดีโอเพลงคนเดินดินอาจจะทำให้วัยรุ่นมองความหวังใยของพ่อแม่ไม่เป็นเรื่องสำคัญเพราะมิวสิกวิดีโอเพลงดังกล่าวให้คุณค่าของความรักระหว่างหนุ่มสาวมากกว่า

ในมิวสิกวิดีโอเพลงเจ้าช่อมานี้ นั้น อาจารย์พจนา, รศ. ประไพพรรณ และ อาจารย์เรวดีมีความเห็นตรงกันว่ามิวสิกวิดีโอเรื่องนี้ดูเหมือนส่งเสริมให้มีการเที่ยวกลางคืน การแต่งตัวที่หวือหวาของผู้หญิงและการมั่วสุมของวัยรุ่นทางอ้อม ซึ่งผู้หญิงในสังคมอาจเกิดค่านิยมเรื่องการเที่ยวกลางคืนว่าเป็นเรื่องธรรมดา และการแต่งตัวที่หวือหวา แต่งหน้าเข้มเป็นภาพสะท้อนของความเป็นตัวของตัวเอง

"การแต่งตัว แต่งหน้า สีเล็บและทรงผมของศิลปิน จะทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบเพราะเห็นว่าโก้เก๋ นอกจากนั้นการที่มิวสิกวิดีโอเสนอภาพที่ดูเป็นการมั่วสุมของวัยรุ่นและมีความสุขสนุกสนานก็ไม่ควรนำเสนออย่างนั้นเพราะอาจทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบเช่นกัน ซึ่งจริงๆ แล้วควรนำเสนอให้เห็นถึงโทษของการไปมั่วสุม เช่น การติดยาเสพติด การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่แตกแยกของครอบครัว หรือการเรียนที่ตกต่ำ" อาจารย์เรวดีให้ข้อคิดเห็น

ในประเด็นที่เป็นผลกระทบที่ค่อนข้างเกิดขึ้นกับผู้หญิงเป็นพิเศษนั้น รศ. ประไพพรรณให้ความคิดเห็นว่าคุณคลิกและการกระทำของนางเอกมิวสิกวิดีโอเพลงสาเหตุเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อสังคม ขาดจริยธรรม ดูใจร้าย หยิ่ง ไม่สนใจใคร ขาดความเมตตา อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยม

ผิดๆ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิวสิกวิดีโอเพลงหัวใจกระดาษที่สร้างค่านิยมของความไร้จริยธรรมในเชิงบวกหรือมองว่าเป็นเรื่องถูกต้องผ่านตัวนางเอกมิวสิกวิดีโอ

"ลักษณะพฤติกรรมของนางเอกแสดงออกถึงการละเมิดสิทธิ ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งมิวสิกวิดีโอไม่แสดงให้เห็นผลกรรมของการกระทำของนางเอกเลยว่าผิด จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบผิดๆ นอกจากนั้นการถูกเนื้อต้องตัวระหว่างชายหญิง ดังเช่นพระเอกและนางเอกกอดกันนั้น แม้ว่าสังคมปัจจุบันจะมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่จริงๆ แล้วเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มิวสิกวิดีโอจึงส่งเสริมค่านิยมที่ไม่ถูกต้องนี้ให้นักแน่นขึ้น"

และประเด็นสุดท้ายของอิทธิพลจากมิวสิกวิดีโอที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมคือการส่งเสริมค่านิยมที่มองว่าการถูกเนื้อต้องตัวระหว่างชายหญิงให้เป็นเรื่องธรรมดาของสังคม ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มิวสิกวิดีโอจึงส่งเสริมค่านิยมที่ไม่ถูกต้องนี้ให้นักแน่นขึ้น